

A munka ünnepe

A munka ünnepét üli a világ május elsőjén. Mint egykor a régi rómaiak és görögök híres tavasz-ünnepén, ezen a napon leteszik szerszámaikat a modern dolgozók milliói is és frissen ébredt, tavaszi-kedvvel tódulnak ki a városok poros körengetegeiből az új, frisszöld pompát öltött ligetekbe. A természet nagy temploma, melynek ékességes kupolája maga a ragyogó tavaszi égbolt, szeretetteljesen fogadja be a szürke napok robotjában a mindennapi kenyérért verejtékezők millióit, akik ezen a napon letetik munkászubbonyaikat és ünneplőbe öltöznek, mert ezen a napon leomlanak a társadalmat, a felekezéseket, a nemzeteket egymástól elválasztó köznapi előítéletek falai, a természetben megújuló világ legszebb ünnepe ez és egyformán ünnep mindenki számára, aki lelkiismeretesen és szeretettel végzi dolgát, amelynek ünnepe is szeretettel kell megülni.

Május elsőjén azonban meg kell emlékeznünk azokról, akiket a gazdasági világválság környékeltetése megfosztott attól, aminek ünnepe a májusi hónap első napja. A természet és az ember alkotóerejének megújulásában még mindig nem részesülnek egyformán a világon azok a százvezrek, akik kénytelenek voltak elhagyni kenyeret adó munkahelyeiket. A gyárak, a műhelyek és az üdők névtelen katonái, akik elesetek abban a küzdelemben, amelyet a munkaakarat folytat az egész világon, a gazdasági életet fojtogató válsággal szemben. A munka ünnepe meg kell emlékeznünk a gazdasági háborúnak ezekről a névtelen katonáiról is, a munkanélküliekről, akiknek a májusi első nap tavaszi megújulása nem hozza meg a lélek ünneplő nyugalmát. Akiknek kezéből kicsavarta a kalapácsot, vagy a tollat a nagy világegés nyomán támadt krízis, amely éppen úgy nehezedik rá Romániára, mint a világ többi országára, azoknak nem jelent ünnepet a májusi elsője, csak emlékeztetőt. A munkanélküliek százezei az egész világon nem az ünnepre, hanem a munkára emlékeznek, amelyhez minden alkotni akaró embernek joga van.

Ezen a helyen már sokszor tettük szavát a világgazdaságnak ezt az általános, megoldásra váró problémáját. Az újra elkövetkezett májusi elsőjének emlékünnepén, most újra el kell, hogy jussanak a gazdasági frontok sebesülteinek sóhajtásai azokhoz, akik keresik annak a módját, hogy milyen célravezető eszközökkel lehetne a társadalom egyik legsúlyosabb betegségén: a munkanélküliségen segíteni, minden rendelkezésükre álló eszközzel orvoslást hozni a szenvedők számára. A nemzetgazdasági politika örök igazságai nem ismeretlenek az ország gazdasági közéletének intézői és irányítói előtt. Tudjuk, hogy meg kell indítani a közmunkákat, amelyek százezerrel juttathatnak újra kenyérhez, csökkenteni kell a kereskedelmet és ipart fojtogató adó, illetékek és különböző taxák terheit, meg kell változtatni az eddigi vámpolitikát és egészséges kereskedelmi szerződések megkötése után kell lehetővé tenni a külföldi tőke számára, hogy itt bent az országban adjanak új lendületet és erősödő tempót a gazdasági élet vérkeringésének.

Ma, amidőn minden öntudatos ember viszszautasítja az idegen érdekek szolgálatában álló igények romboló tendenciáját: törekvéseit, a munka emlékünnepén és az ősi tavasz-ünnep megújulásában egy jobb jövő reményében nézünk valamennyien az új kormány gazdasági intézkedései elé, amelyek megteremtik a becsületes munka érvényesülését.

Feloszlatták a parlamentet

Feszült izgalmak között folyt le a képviselőház ülése — Drámai jelenetek — Feltűnést keltett a rövid trónbeszéd — A Iorga-kormány programja — Királyi dekrétum a parlament feloszlataásáról

Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése

Amire az újságolvasó közönség számított és amit a politikai körök csaknem teljes bizonyossággal tudtak, az bekövetkezett: **leszavazták a kormányt és feloszlatták a parlamentet.** A még le nem csillapodott politikai izgalmak most új erőre kapnak. A pártok előreláthatólag olyan propagandát kezdenek meg a választások előkészítésére, amilyenre még alig volt példa. A nagypártoknak a sorsa függ ettől a választástól és bizonyára mindent elkövetnek, hogy a kormánnyal szemben értékesíthető előnyeiket a legteljesebb mértékben kihasználják. Valószínű azonban, hogy Iorga-kormány sem fog fegyvertelenül belemenni ebbe a nagy harcba. Hogy a kezében levő hatalmat milyen mértékben fogja értékesíteni, ez még ismeretlen. De annyi bizonyos, hogy ez a hatalmas, energiákat, pénzfecsérlő, nagy depressziókat kiváltó küzdelem, nem válik előnyére az ország haldokló közgazdasági életének. A feloszlattott parlament utolsó és valóban szenzációsnak mondható üléséről a következőket jelentü az **Aradi Közlöny** bucuresti-i tudósítója:

Érthetően nagy érdeklődés nyilvánult meg a parlament ma megnyitott rendkívüli ülészaka iránt. Az érdeklődés nem is annyira a képviselő és a szenátorok körében mutatkozott, hanem a nagy általánosságban.

Dél előtt 11 órakor az érseki székesegyház-

A király: Szükség lett volna az ország politikai erőinek összefogására, ez azonban nem sikerült

„A Mironescu-kormány lemondása után megalakult új kormányom a parlamentáriszmus alapján kíván működni, céljait és módszereit is parlamentáris uton kívánja megvalósítani. Új kormányom ama hosszantartó kísérletek után jött létre, amelyek megalakulását célozták. Ez a nemzeti kormány a mai súlyos pénzügyi és gazdasági viszonyok között rendkívül szükséges lett volna és csakis az ország politikai erőinek összefogása mellett jöhetett volna létre. Ez azonban nem sikerült és a kormányt Iorga alakította meg. A törvényhozás enné rendkívüli ülészaka ezennel megnyitottnak nyilvánítom. Károly.”

A trónbeszéd igen nagy feltűnést keltett, mert ez volt a legrövidebb szövegű királyi üzenet, amely eddig a parlamentben elhangzott. A további események már rapszodikusán peregtek. Pop C. István enuncióta, hogy a kamara délutáni ülése délután 5 órakor kezdődik. Bratu szenátusi elnök pedig közölte, hogy a szenátus fél 6 órakor ül össze ülésre.

Amint Pop C. István elnök bejelentette, délután öt órakor ült össze a képviselőház. Pop C. István elmondotta a konvencionális megnyitó szavakat, utána Iorga emelkedett szólásra és a miniszterelnöki székből többek között a következőket mondotta:

— Ez a parlament igen jó intenciókkal kezdte meg működését, azonban az idők folyamán fokozatosan eltért az eredeti intenciójától és nem tudott ura lenni a mindinkább előtérbe nyomuló súlyos helyzetnek. Ez a körülmény okozta a jelenlegi kormány megalakulását, amelyben számos gyakorlati és elméleti tudással rendelkező szakértő foglal helyet.

ban ünnepélyes Tedeum volt, amelynél a kormány és a parlament összes tagjai megjelentek. Fél 12 órakor gyülekeztek a képviselők és a szenátorok a parlamentben. Tekintettel arra, hogy a király és a tábornoki kar nem jelent meg a megnyitó ülésen, az nélkülözött minden ünnepélyesebb jeleget. A karzatok viszont zsúfolásig megteltek, ellenben a képviselők és szenátorok nem jelentek meg teljes számban. A nemzeti-parasztpárti táborban bizonytalanság uralkodott. A hangulat csendes volt és komor, csupán a kispartoknál lehetett észlelni bizonyos mozgolódást.

Pontosan 12 órakor Pop C. István elnök megnyitotta az ülést és ugyanekkor lépett a terembe Maniu Gyula. A képviselők és szenátorok felállva tapsolták a pártvezért, a ki mosolyogva bólintott hívei felé. Közvetlen Maniu után Mihalache jelent meg a parlament bejáratánál, őt is lelkes ovációban részesítették. Még tapsolt a parlamenti tömeg, amikor Iorga imponáns alakja tünt fel az ajtóban, nyomában kormányának tagjai, egyedül Manoilescu nem volt közöttük. Mihalachenak szóló taps közepette foglalták el helyüket a kormány tagjai, de meg kell állapítani, hogy Iorgát is megélték. Iorga nyomában a szöszékre sietett, rövid papírlapot vett elő, amelyről megkezdte a trónbeszéd felolvasását. Feszült figyelem közepette hangzottak a király szavai: ..

Kormányom tagjai a következő programot köré csoportosulnak:

1. A korona jogainak helyreállítása, amelyektől az utóbbi időben megfosztották.
2. Az igazi parlamentarizmus megvalósítása, a belső pártpolitikai harcok teljes kikapcsolásával. A regionalizmus megszüntetése, amely nem egyéb, mint a történelmi idők szomorú maradványa. A nemzeti egység helyreállítása.
3. Egészségügyi reformok. A román nép testi és lelki egészségének helyreállítása. Egészségügyi reformok. Az egészségügyi autonómintézetek megszüntetése.
4. Iskolareformok. Annak megszüntetése, hogy az iskolákban kulturparazitákat neveljenek. Az egyetemek teljes szabadsága.
5. Gazdasági liberalizmus helyreállítása, a különböző korlátok megszüntetésével, amelyek a forgalmat egyenesen megbénították.
6. A parasztság megszabadítása az uzsoraterhek nyomása alól. A termelési ágak olcsó hitelhez való juttatása.
7. Különböző pénzügyi és gazdasági reformok. A gazdasági viszonyok szanalásával. Ehhez a külföld támogatása is szükséges.
8. Az autonóm intézetek legtöbbször meg-szüntetése, mert ezek felsőleges terhet jelentenek az államháztartásban.
9. A hadsereg szükségleteinek fedezése, hogy megfelelően hivatásának.
10. A pazarlás megszüntetése. A blüzsök megbüntetésére. Bizonyos vagyonok revízió alá vétele.

A miniszterelnök szavainál itt nagy taps tört ki, ami még fokozódott, amikor a fekete-

szeszerek elleni kiméletlen harcot helyezte ki látásba.

11. Békés külpolitika. Barátságos magatartás különösen a szomszédos államokkal, a jelenleg érvényben levő szerződések abszolút tiszteletben tartásával.

Azután így folytatja szavait:

— Tiszteletlenség volna azt kívánnom, hogy

Kamarai választás június 1., szenátorválasztás június 4.

Hatalmas izgalom közepette, emelt hangon felolvasta azután azt a királyi dekrétumot, amely a parlament feloszlását tartalmazza.

— A választási törvény 4., 11. és 72-ik és az alkotmány 90-ik paragrafusa értelmében elrendeljük a parlament mindkét házának a feloszlását. Az új kamarai választást június 1-ére, a szenátorválasztást június 4-re, a községi és megyei tanácsok szenátorválasztását június 6-ára, a kereskedelmi és mezőgazdasági kamarák szenátorválasztását pedig június 8-ára tűzzük ki. Az új törvényhozó testület június 15-én ül össze.

Meglepetésszerű morajlás hangzott fel a Házban a váratlan királyi dekrétum tartalmának hallatára. Többen Argetoianu-t aposztrofálták, mert neki tulajdonították a parlament mindkét házának hirtelen feloszlását. Ezzel egyszerre mint Argetoianu és Iorga önmaguk között kompromisszumos megoldást

Önök ezt a programot támogassák. Éppen ezért el kell válnunk. Két hétig mindent megtetem, hogy ez ne következzen be. Felajánlítottam az együttműködést a nemzeti-parasztpártnak, azonban olyan páratlan párticularizmussal találkoztam, amely minden igyekezetemet meghiusította. Ezért a nemzethez apellálok, annak döntésére bízom, hogy megadja-e a ratifikációt a programomhoz.

találtak a parlament sorsára vonatkozólag. Iorga mégis elérte azt, hogy bemutakozzék kormányával a parlament előtt, de Argetoianu is megkapta, amit kívánt: a Ház feloszlását. A jóllakott kecske és megmaradt káposzta politikai regéje elevenedett meg a parlamentben.

Arad kereskedőinek parlamentje súlyos bírálatot mond a kényszeregyezségi törvényről

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlése — Az Iparkamara cégkönyvet vezet — Gyorsított eljárás az adósságok behajtására

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ma délután öt órai kezdettel tartotta meg nagy érdeklődés mellett rendes havi közgyűlést. A gyűlést Vlad Sándor, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke nyitotta meg, aki, miután üdvözölte a megjelent tagokat, bejelentette a közgyűlésnek, hogy a kamara táviratban üdvözölte Iorga miniszterelnököt, Mantulescu kereskedelmi és Valcovici közlekedésügyi minisztereket, Iorga miniszterelnök megleghangos táviratban válaszolt az üdvözlésre, míg Valcovici közlekedésügyi miniszter levélben fejezte ki hálás köszönetét. Az elnök ezután egyszerű, keresetlen szavakkal paréntálta el a napokban elhunyt Kohn József-nagyiparost, aki — mint mondotta — az iparkamarának egyik legagilisabb vezető tagja volt. Dr. Falus Lajos útkar ezután bejelentette, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi működéséről jelentést készített, amelyet magyarul és román nyelven nyomattak ki.

Pacuraru Brutus főtitkár ismertette az

italmérési jogokra vonatkozó szigorú intézkedéseket és ezt a rendeletet már Aradon is végre akarták hajtani, azonban Vlad Sándor elnök Bucurestibe utazott és sikerült elintézni, hogy a rendelkezés végrehajtása egyelőre egy hónappal elhalasszák. Engel Gyula az italméréssel foglalkozó kereskedők nevében köszönetet mond az elnöknek hatásos ténykedéséért. A kamara ezután az analízisre kerülő import-árucikké ügyével foglalkozott. Ugyanis több olyan import-árucikk van, aminek analízise teljesen felesleges, mert, mint a csokoládé, cukorka, tea, kávé és egyéb cikkek világpiaci ára olyan alacsony, hogy hamisításával senki sem foglalkozik. Ennek letárgyalása után a főtitkár bejelentette, hogy az iparkamara egy ugynevezett cégkönyvet fektet fel, amelybe az összes iparosok és kereskedők tartoznak bejegyeztemi magukat és azok, akik ezt elmulasztják, a törvény ötvénezer lej pénzbírsággal sújtja. Ebbe a cégkönyvbe bejegyzik az iparosok és kereskedők vagyoni hely-

zetét. Ennek a rendelkezésnek a végrehajtási utasítása ügyében az iparkamarák képviselői értekezletre gyűltek össze Bucurestiben, ahol Aradot Pacuraru főtitkár képviselte. Az értekezleten megállapították, hogy a rendelkezés a kereskedőkön kívül, csakis az olyan iparosokra terjed ki, akik kimondott kereskedést is üznek.

A főtitkár ismertette, hogy a kisiparosok akciót indítottak, hogy peres ügyekben gyorsított eljárást alkalmazzanak. Vonatkozik ez az iparos és annak vevői, de a munkaadók és munkásaira is, mert a hosszas peres eljárások egzisztenciájukban támadják meg a kisiparosokat. **Ez a gyorsított döntő bíróság tíz napon belül ítéletet hoz és a járásbíróval melletti működne.** Ezt a mozgalmat az illetékesek már magukévá tették és törvényerőre is emelkedett.

Holländer Ignác örömmel üdvözl ezt az újítást, azonban hangsúlyozza, hogy nemcsak az iparosok, hanem a kereskedők védelmére is hasonló törvényt kell szerkeszteni. Javasolja oly irányú intervenciók fogantatását, amelyek a tőzsdebírók felállítását elősegítik. **Reismann Jenő a kényszeregyezségi törvény egyes intézkedéseinek káros voltát hangsúlyozta.**

— Ez a törvény — mondotta — csak arra jó, hogy a rosszhiszemű adósok kijátszassák hitelezőiket. **Faragó Rezső** vezérigazgató szerint a dolgok egyedüli megoldása az lenne, ha behoznák a kényszeregyezségi likvidációt, még pedig úgy, hogyha a kényszeregyezségi beadásakor **az illetékesek meg vannak arról győződve, hogy az ajánlatok nem komolyak, úgy legyen módjukban az azonnali likvidációt elrendelni.**

Ezután **Mateescu István** indítványozza, hogy a kényszeregyezségi törvény megváltoztatása ügyében a kamarák tiltakozó jegyzéket adjanak be a miniszteriumba, de nem a szövetség útján, hanem a negyven kamara külön, mert véleménye szerint a beadványnak így nagyobb eredménye lesz. **Kerpel Izsó** szintén a kényszeregyezségi törvény ügyében szólalt fel.

Ezután dr. **Rácz Sándor** ügyvéd tartalmas beszédben ismertette a kényszeregyezségi törvény káros intézkedéseit és leszögezte, hogy a kényszeregyezségi eljárások levezetésére leghelyesebb az Iparkamarát megbízni. **Vlad Sándor** elnök kijelenti, hogy a beérkezett indítványokat összegyűjtik és azok szellemében memorandumot készítenek, amelyet az illetékes miniszteriumhoz juttatnak el. Ezután a közgyűlés véget ért.

Meziádi tündérbál

Irta: PAPP LAJOS.

Gigászi méretek. Káprázatos alakulatok. Az embert, ha pogány is, imádságos hangulat fogja el s talán ezért van ott mindjárt a „Kápolna”, a „Vörös barátok klastroma” az „Óltár”-ral, a „Frigyszekrény”, „Szószék”, „Nagy orgona.”

De gyérünk tovább, mert ez csak a külső vár, hol lézenghet minden kőszia idegen. Beljebb már megválogatják az embert. Keskeny alagút végén ott áll a szellemkapus, kezében az óriás „Lehelkürt”. Most belefúj, jelt ad a vár urának: Idegenek állnak a kapu előtt! Vajjon bemehetünk-e? Oh igen. Mi tudjuk a jelszót. A „Király” éppen most lép ki biborpalástjában az „Apró szentek”-ről elnevezett házi „Kápolna”-jából és tessékélen emeli föl kezét.

Ez itt az alovár. Bármerre nézünk, monumentális cseppköszobákat látunk, bizonyára a vár rég elhunyt legendás vitézeinek emléket őrzik. Itt azonban hiába kiabálunk, nem jön a kapus, hogy létrát vagy hidat eresszen le a vendégek elé. Unalmában bizonyára mélyebben nézett a pohár fenekére és elaludt. A mindenre elszánt bálozni akarók azonban nem jönnek zavarba, előkerülnek a mászókötelek s a meredek várfalon könnyedén kuszik föl a vidám társaság. Már föl is zeng a dal az ajkukon, míg végig sietnek egy keskeny folyosón, de jaj, egyszerre torkukra forr a hang, a folyosó végén baljóslatúan áll a „Hóhér”. Most rémlik agyunkba: Jaj a betolakodóknak! Nem. Ne féljen az, ki „közibünk való”. Csak az remegjen, ki az ezredévek művét, a csodás cseppkőeket lerödeli. Azt a „Hóhér” az „Ör-

dögnyak”-ába ülteti, ki elrohan vele a „Purgatórium”-ba.

A karbidlámpák fehér fénye gyorsan görgeti föl a barlang bakacsinfüggönyét és egymás után tűnnek elő a tündérvár csodálatos látványosságai. „Seherezáde kertjén” át a Jákob kútjához érkeznek a vendégek, akiket ott pompás lakomával várnak a tündérek. A „Méhkasok” mézén kívül „Oldalszalonnák”, „Szalámi” csüng a mennyezetről és ott van mindjárt a „Tejcsarnok” is, hol kővé vált fehér tejpatak ömlik a falból. Biz ez mindegyik kemény falat lenne, János vitéz óriásainak való, kik kedélyeskedve mondanak:

„Neze, galuskának elég lesz e darab,

Aztán gombócot kapsz, hanem összeharapd.”

Azokban mi ne vágjunk vissza János vitéz hetykeségével:

„Harapod bizony te, a kinos napodát!

mert szegény tündérek mit tehetnek arról, hogy oly sokáig, oly hiába kell várniok a csodálatosat, a szépet szerető vendégekre, hogy azalatt kővé fagy minden drága eledelük.

Innen a „Diszterem”-be vezet az út, melynek dus redőzetű függönyei és drapériái kötik le a figyelmet, majd a „Harangterem”-be, hol a „Szent Dávid hárfája”-n kívül még sok János redőzetű, belül üres cseppkő csüng le a mennyezetről, melyek csont- vagy vaspálcával megkongatva, elbűvölően zengenek.

Tovább a „Katakombák” oszlopcsarnokán át a „Csontház”-ba visz az út. Borzalmak helye ez. Egész hegy van itt az iszapba temetett barlangi őssálatok csontjaiból. Egy-két csáskányütesre már buzogánynak használható láb-száracsontok urulnak ki, vagy óriási medveko-

ponyák vigyorognak elő a talajból. Tízezer évvel ezelőtt hivatlan vendégként tolokodtak be ide és mind itt lelték halálukat.

Miként az életben, itt is egymást követik a fény és az árny. A hullaházból mindjárt a „parkettás táncterembe” lépünk, hol a kockák rajzát páratlan érdekességű cascádek adják. A „Szentek szentje” gyémántcsillogású kápolnával szemképrázatos csoda és a legbámulatosabb természeti tünemények egyike. Igazi gyémánthegy, millió finomcsiszolású lapfelülettel.

De milyen emlékezőtehetség kellene mind azon látványosságok felsorolásához és a jelzőknek mily gazdag gyűjteménye azoknak halvány ecseteléséhez, amelyek kifogyhatatlan változatossággal és isteni ötletességgel variálódnak, míg a vendégek fölérkeznek a IV. emeletre, ahol „Udvrai bál” várja őket. Karcsu, hófehér cseppkő-tündérek fantasztikus csoportja áll itt táncra készen, összefogóva. Éiféle órákon — mikor senki sem látja őket és odalentől fölzeng a „Szent Dávid hárfája”-ja — bizonyosan meglevenednek és eljárák az évezredek álomtáncot.

Oh, csapongó fantázia, jer, kösselek meg, mert ki tudja, hová ragadsz el, míg bámulva járok a Teremtő zsenialitásának és bőkezűségének eme végtelen gazdagságú muzeumában.

Mikor a vendégek 8 órai mulatozás után kijutnak a tündérvárból, künn már ragyogóan süt a déli nap. A szemek álmosan pislognak, a szájat nyitogatja az ásitás és mindenki csodálkozva néz végig a verőfényes tájon, mint aki álomból ébred.

És valóban, mindenki azt kérdi: álom volt ez? (Vége.)

Goldis László tiltakozik az aradi CFR.-üzletvezetőség elhelyezése ellen

Aradváros állandó választmánya táviratozott Iorga miniszterelnöknek és a közlekedésügyi miniszternek. Arad a mostohagyermek. Tönkre megy az ipar és kereskedelem Ionescu CFR.-vezérigazgató választávirata Goldis László volt miniszternek

Aradváros állandó választmánya ma ismét ülést tartott. A választmány a tegnapi közgyűlés határozata folytán megszövegezte és továbbította azt a két táviratot, amelyekben az aradi üzletvezetőség elköltözésének meggátolását kéri a miniszterelnöktől és a közlekedésügyi minisztertől.

A távirat szövege a következő:
„Miniszterelnök Ur! Aradváros tanácsa április 22-én tartott gyűlésén hozott egyhangú határozat folytán kérjük a szükséges rendelkezés megtételét ahhoz, hogy a jövőben is Aradon maradjon a CFR. üzletvezetősége. Az elköltözés súlyos csapás volna Arad kereskedelmére, iparára és fejlődésére. Együttal kériük Aradvármegye tervezett szétosztása mellőzését. Lutai polgármester.”

Nem hagyhatjuk kommentár nélkül az Arad-nárosra ellen tervezett jogsértést. Arad mindig mostoha gyerek volt Temesvárral szemben és amikor Temesvár biztos fejlődés utján van, Aradot elsorvasztja a nem egy mértékkel mért elbánás. Kereskedőink a súlyos adók alatt nyögnek, iparunk ijesztő mértékben hanyatlók, az iparigazolványok százait adják vissza évtizedes multtal rendelkező mesterembereink és a mindig nagyobb számban lehuzott redőnyök, a mindsűrűbb „kiadó“-cédulák a kapukon és üzlethelyiségeken a biztos pusztulást mutatják. Hiába tiltakozunk, hiába tárjuk fel nyomasztó helyzetünket, süket fülekre találunk, senki sem akar meghallgatni bennünket. Képviselőink a parlamentben, a város vezetői memorandumokban és táviratokban ecseteli a jogtalanságot és minden hiába, az illetékesek hajthatatlanok velünk szemben. Arad minden társadalmi rétege egyöntetűen tiltakozik az üzletvezetőség elhelyezése ellen. De nemcsak a város vezetősége, de magánszemélyek is minden lehető megtesznek arra, hogy a vasutigazgatóság Aradon maradjon.

Goldis László volt miniszter hosszú táviratban tiltakozott Ionescu tábornoknál, a CFR. vezérigazgatójánál az elhelyezés ellen. A táviratban rámutatott a sokszor feltárt sérelemre és arra a megdöbbentő hatásra, amely Aradot a vasutigazgatóság elhelyezése folyamán érné.

Ma jött válasz Ionescu vezérigazgatótól. A távirat szövege így szól:

„Az államvasutak aradi igazgatóságának Temesvárra való áthelyezésére vonatkozólag van szerencsém becses tudomására hozni, hogy ezen intézkedés az államvasutak szervezése és pénzügyi érdekeinek következménye. Mindazonáltal Aradon marad továbbra is a pályafenntartás és könyvelési ügyosztályok kirendeltsége. Ionescu vezérigazgató.”

Lutai polgármester Bucurestibe utazása elé érdeklődve tekintünk és sikerülni fog talán

Prónay Pál kiszabadítása érdekében tüntetésre készül az „Alföldi brigád“

Rémhírek a Prónay-különítményekről — A magyar belügyi államtitkár nyilatkozata — Cáfol a magyar képviselőház háznagyi hivatala

Budapestről jelentik: Ma reggel a magyar fővárosban az az izgalmas hír terjedt el, hogy az ugynevezett nyugatmagyarországi felkelő csapatok, amelyek annak idején Prónay Pál működésével Sopron és környékén operáltak, Budapesten tüntetést fognak rögtönözni. Az elterjedt hírek szerint, a nyugatmagyarországi felkelő csapatokon kívül, Budapestre jön az „Alföldi Brigád“, hogy tüntessen a parlament, az igazságügyi minisztérium és a Markó-uccai fogház előtt, Prónay Pál alezredes kiszabadítása érde-

személyesen az illetékesek figyelmét felhívni arra, hogy az üzletvezetőség átköltöztetésével nemcsak Aradot, de az egész nyugati fővonal érdekeit sérti, mert hiszen tudott dolog, hogy Arad a nyugati országokkal való közlekedés központjában áll.

Ma nyílik meg

az akusztikai szempontból teljesen átalakított

SELECT-mozgó

A királynő térié

Tomboló sikert aratott filmoperett van repriméként műsorra tűzve.

Joanette Maurice
Mac Donald és Chevalier
a főszerepekben.

Letartóztatás előtt egy volt államtitkár

A vád szerint eltussolt egy százmillió fölül adóbírság-ügyet — A visszaéléseket az új pénzügyminiszter fedezte fel

Bucurestből jelentik: A főváros kormánykörében három napja kering az a hír, hogy a pénzügyminisztériumnak egy volt magasrangú főtisztviselőjét, akinek politikai jellegű állása volt és aki nemrégiben távozott csak a minisztériumból, rövidesen le fogják tartóztatni és vizsgálati fogságba helyezni.

Az aradi temetőben föbelőtte magát Savu Constantin fia

A volt országgyűlési képviselő fia sérülése nem veszélyes — Nem árulja el, hogy miért akart megválni az élettől

Ma reggel megjelent a rendőrségen dr. Pascutiú hatósági orvos és közölte, hogy tegnap késő éjszaka bekötözte Savu Mircea 19 éves diákot, a fa- és fémipariskola növendékét, akit a fején lött sebbel hoztak hozzá és akit ő a kórházba utalt be. Nem tudja, hogy véletlen szerencsétlenség, vagy öngyilkosság esete írog-e fenn. A rendőrség részéről Fair Gyula komisszár ment ki a kórházba és részletesen kihallgatta a diákot, akinek a sérülése nem súlyos. Savu Mircea beismerte, hogy öngyilkos akart lenni, de az okot nem volt hajlandó elmondani, csupán annyit jelentett ki, hogy családi okokból akart megválni az élettől.

Tegnap délután Petrovics Tibor nevű barátjával, aki szintén a fa- és fémipariskolába jár, kiment a temetőbe és revolvért vitt magával. Valami ürüggyel elküldte barátját, majd leült az egyik sírkőre, elővette revolvérét és halántékába célzott. Barátja észrevette a dolgot, odaugrott és megrántotta a karját, úgy, hogy a golyó nem a halántékába fúródott, hanem a koponyacsontot surolta. A seb erősen vérzett, mire barátja kocsiba ültette és mindketten felkeresték dr. Pascutiút, aki bekötözte a sebet, majd beszállították a kórházba. Az öngyilkossági kísérletről értesítették Savu Constantint, aki jelenleg a temesvári kormányzóság sajtóosztályán teljesít szolgálatot.

A közhivatalokban folyik a munka

Ujabb május elsejei munkarendet. — Az iskolákban sem szünetel a tanítás.

Bucurestből jelentik: A miniszterelnökség ma újabb rendeletet adott ki a május elsejét illetően. Eszerint tévedésen alapul a közhivatalok munkaszünetéről vonatkozó rendelkezés. Az összes állami hivatalokban rendes munka folyik május elsején és azt a tisztviselőt, aki nem jelen meg munkahelyén, haladéktalanul elbocsájtják. Az iskolákban is rendes munka folyik.

A szóbanforgó volt államtitkár ellen az a vád, hogy különböző visszaéléseket követett el, többek között eltussolt egy, több mint százmillió adóbírság ügyét és az aktákat elszűlyesztette. A visszaéléseket Argetoianu pénzügyminiszter fedezte fel, aki — miután a minisztérium vezetését átvette — házi vizsgálatot tartott és ennek során derültek ki a visszaélések. A vizsgálatot vezető hatóságok egyelőre nem adják ki az illető államtitkár nevét, azonban mindenki tudja, hogy kiről van ebben a szenzációs érdekességű, százmillió ügyben — amely elé mindenfelé feszült várakozással néznek — szó.

Az „Epoca“ és a „Curentul“ lapok jelentése szerint, tegnap este házkutatást tartottak a volt államtitkár lakásán, ahol nem kevesebb, mint 22 millió lej készpénzt találtak. Letartóztatása kiűzőben van.

Fehér fogak

Minden arcot tetszetőssé és szépé tesznek. A csodásan újított Chlorodont-fogpépnek néha már egyszeri használata folytán fogai elefántcsont fényt nyertek. Fehérül meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 lej, a nagy tubusé 30 lej. Mindenütt kapható!

kében.
A hír a parlamentben is elterjedt, ahol Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár a következő kijelentést tette:
— Ugy látszik, a rémhírek nagyon kelenedők. A rémhírterjesztők azonban elfelejtik, hogy meg van a szükséges karhatalom, minden tüntetés elfojtására. A kormány minden körülmény között fenntartja a rendet.
A képviselőház háznagyi hivatala megcáfolja azt, hogy a parlamentben küldöttség járt volna Prónay Pál kiszabadítása érdekében.

Vásárhelyi Janka, a szegények gondviselője harcol az elesettekért...

Beszélgetés a minden szenvedők gondoskodó edesanyjával — Betegágyában is törhetetlenül harcol a nyomor és munkanélküliség ellen — Hogyan dolgoznak az aradi jótékony intézmények

Dr. Cucu Vazul városi főorvos — mint hírül adtuk — a napokban értekezletre hívta össze Aradváros társadalmának jótékonyági vezéreit egy nyomor elleni akció megszervezésére. Talán még soha sem volt annyira szükség segítő kezekre és valóban segíteni is akaró jótékony lelkekre, mint ezekben a válságos időkben, amikor a nyomor és munkanélküliség sötét árnyékát vetíti mindenfelé... Felkerestük ebből az alkalomból azt az asszonyt, aki most is lelke és gondolkodó feje a nyomor ellen harcolóknak a segíteni akaróknak. Bár betegsége az ágyhoz köti, szívvel-lélekkel részt vesz a küzdelemben. *Nincs az a rejtett, titkolt nyomorúság, amelyről tudomást ne szerezne* és csodálatos leleményességgel talál ki újabb és újabb „frükköket”, amelyeket embertársai nyomorának enyhítésére fordíthat.

Vásárhelyi Janka betegszobájában fogad. Szerető kezek virágokkal rakták tele a szobát és az elkésett tavaszi napfény kacagva száll be a nyitott ablakon. Egy énekkar szölamait hozza valahonnan, talán Belgrádból a rádió. Lelkes hiva a zenének és valóságos jótéteménynek tartja a rádiót. Azután hamarosan rátér arra a témára, amely minden percét leköti, állandóan foglalkoztatja:

— Igen, a főorvos ur akciójáról hallottam — válaszolt kérdésünkre: Arról van szó, hogy a népkönyvház megszűnése miatt a legnagyobb nyomorba jutott munkanélkülieket helyezzük el házaknál, ebédre. Amelyik család teheti, egy embert vállal, aki teheti, többet... Az összes egyetemen összejárnak, hogy minden lehető megtegyenek a nyomor enyhítésére.

— A Szociális Misszió keretein belül működik az Anya- és Gyermekevédő Egyesület, a mely két indítványt tart fent. Három orvos és képzett védőnők vigyáznak az anyák és gyermekek egészségére. Azután ott van a Szociális Misszió épületében a Napközi Gyermekeotthon, ahova a munkába járó asszonyok reggel bevisszik a gyermekeiket. Ott szeretettel gondozzák őket, ötször napjában enni kapnak, az iskolás gyermekeknek tanítását is elősegítik. Ugyanott van a Cselédotthon, ahol állás után járó hajléktalan leányok találhatnak menedéket. Mindennek a fenntartása természetesen rengeteg költséget emészt fel. A Misszió hölgyei vállalták a minden hónap első keddjén történő kenyér és fa kiosztását, amely a *Minorita Rendház adománya a szegényeink részére*. Több száz szegény jut így kenyérhez és fához. A télen is 3 waggon fát osztottak szét a Minoriták adományaképpen. A hitbuzgalmi egyesületek pedig lelki vigasztalói az élet keresztútján elesetteknek... Ők felkutatják a legsötétebb zugot is és reményt, életkedvet öntenek az elfásult, fáradt és csüggedt lelkekbe. Mindent meg kell tennünk, hogy segíthessünk, egy-egy mosolyt csalhassunk a szenvedők ajkára. Ez a legszebb elismerés, a legőszintébb hála... Lelkes, jószágos szeme ragyog, aztán ismét a multtól be-

szél: Elmondja, hogy a háboru után egyszer Belgrádból kapott szegényei részére egy láda amerikai szeretetadományt. Gyönyörű sötét-kék finom szövetruhák voltak a ládában. Teljesen komplett női kosztümök.

— Szerencsére, akkor hozta a divat először a rövid ruhákat. Ugyanis a hajón szállítás közben egér furta át magát a szállítmánvon. De így szépen levágtuk és kijavítottuk -ket... Szegény tanítónők kapták, akik állás nélkül állottak. Roppant nehéz feladat volt elfogadtatni velük a szeretetadományt... Tölem aztán mégis elfogadták, hiszen megmondtam nekik, hogy én edesanyjuk vagyok, aki akkor aiándékozhatom meg a leányaimat, amikor akarom.

Maicanescu prefektus a kormány kisebbségi politikájáról

Az Aradi Közlöny számára adott nyilatkozatában az új megyei prefektus hangsúlyozza a kormány megértő magatartását az ország népkisebbségeivel szemben — „A kisebbségek olyan értéket jelentenek, amelyeknek meg kell nyilatkozniuk az ország erőssé tételének munkájában

Aradmegye új prefektusa, Maicanescu Miklós nyugalmazott ezredes ma, az esti órákban fogadta az Aradi Közlöny munkatársát. Az új prefektust tegnapi figyelmet keltő nyilatkozata után azzal a kérésünkkel kerestük föl, adjon hivatalos jellegű nyilatkozatot prefektusi programjáról, álláspontjáról az Arad megyét lakó népkisebbségekkel kapcsolatban, mert hiszen valószínűnek tartja a megye minden polgára, hogy a prefektus, akinek személyi kapcsolatai Iorga miniszterelnökkel immár ismeretesek, ebben az irányban bizonyosan megkapta a kormány hivatalos direktíváit.

ANGOL-MAGYAR BANK RT.

BUDAPEST.

ALAPITÁSI ÉV: 1890.

ALAPTŐKE: 40 millió pengő.

Hítellevek, csekkek, átutalások és bármely bankszerű megbízás gyors és előzékeny lebonyolítása.

BETÉTEKET minden valutában előnyösen kamatoztatunk.

Négyszáz banditát fogott el a berlini rendőrség

A berlini alvilág ünnepén a banditák frakkban, hölgyek estélyi ruhában, briliánsokkal jelentek meg

Berlinből jelentik: A berlini rendőrség ma éjjel döntő csapást mért a német főváros alvilágára, mely az utóbbi időkben csakugói mintára teljesen bizonytalanná tette. Berlinben is az élet és vagyonbiztonságot. A rendőrségnek bizalmas uton tudomására jutott, hogy a berlini alvilág szervezete, a hírhedt ringvereinek tegnap éjszaka akarták megünnepelni a friedrichsheimi kerületben a „Sirig hu” banditaszervezet iennálásának tizedik évfordulóját. A fényes ünnepségre meghívást kaptak az összes berlini ringvereinek. A férfiak éneke és egy-egy ünnepségek szerepeltek a programmon. A berlini alvilágnak több mint három-ezer tagja jött el az ünnepségre.

Az alvilág hírhedt banditái frakkban, a höl-

gyek pedig kivágtott estélyi ruhákban és ékszerrel teletűzdelve jelentek meg. Mikor éjjel után az ünnepség tetőfokra hágott, hirtelen feltűntek a rendőrök a hatalmas terem különböző pontjain. Husz teherautó öntötte a rendőröket, akik közül háromszázan hatoltak be a terembe. Lövésre készen tartott fegyverrel a rendőrök mindenkit igazolásra szólítottak fel. Aki nem tudta magát igazolni, vagy aki ellen körözés volt kiadva, nyomban fogásba került. Több mint négyszáz banditát szállítottak be a rendőrfőnökségre. A rendőrség reméli, hogy a tegnapi fogásával sikerült a berlini alvilágot teljesen ártalmatlanná tennie. A kellemetlen intermezzo után természetesen beszüntették a banditaünnepség további folytatását.

Beosztással kell hogy éljünk, mindent leépítünk, Egy hónapra negyven leírt egy bérletet vesszünk. Csupa új mű, tiszta könyvek, Lóbi könyvtárában Mely legelső és közismert Arad városában.

Ennek az asszonynak könnyű volt embertársaival éreztetni a szeretetét. Hiszen messziről ragyog, sugárzik róla a szenvedők, nélkülözők iránti végtelen szeretet. Végül az „Anyák napjára”-ról beszél, amelynek gondolata megkapta lelkét:

— Gyönyörű gondolatnak tartom, hogy az egész világon egy napon egybedobban az emberiség szíve az edesanya iránti szeretetben... A Minorita Kulturházban fogjuk május második vasárnapján az Anyák napját megünnepelni.

Ezen a napon sok ember szívében dobban majd fel a hála és szeretet érzése Vásárhelyi Janka iránt, aki igazi, szerető edesanyja, gondviselője és támogatója volt mindenkinek, aki szükségében hozzá fordult.

Cs. P.

Maicanescu Miklós prefektus az esti órákban tért vissza a prefekturára a *Principele Mircea Egyesület* gyűléséről. Ezuttal is lekötő szívélyességgel állott az Aradi Közlöny nagy nyilvánosságának rendelkezésére és kérdésünkre az alábbi nyilatkozatot adta:

— Iorga miniszterelnök ur, amidőn Őfelsége kívánságára átvette az ország feletti kormányhatalmat, nem adott programot, hanem kijelentette, hogy a kormány egyedüli programja az, hogy a lehető legteljesebb mértékben elvégezhesse munkáját, megoldhassa a reájo hátrult feladatokat az ország jólétének érdekében és polgárságának boldogulására. Ime ezzel megadta a kormány mindenkorl tisztviselőinek számára is a követendő munkaprogramot. Az én programom tehát nem más, minthogy minden mellékszemponttól mentesen biztosítsam a megye közigazgatásának helyes menetét, rendelkezésére álljak mindenkinek, aki bizalommal fordul hozzám s a kívánságoknak a törvények szellemében eleget tehessek, a sérelmeket pedig ugyancsak a törvények szellemében lehetőség szerint orvosoljam.

— A népkisebbségek ügyében — mondotta tovább Maicanescu prefektus — az én véleményem szerint a kormány egy határozott és jól megfontolt lépést éppen a népkisebbségek érdekében tett akkor, amidőn számukra egy hivatalos miniszteri állást létesített. A kormánynak ez egy olyan tagadhatatlanul határozott gesztusa, amely mindenkit nyilvánvalóan meggyőzhet arról a konciliáns, megértő szellemről, amellyel Iorga miniszterelnök ur az ország népkisebbségeinek érvényesülését kívánja elősegíteni az ország közéletének minden vonatkozásában. Én ezt természetesen és jogosnak is tartom, mert hiszen azok a kisebbségi polgárok, akik megtartják az ország törvényeit és bele tudnak illeszkedni az ország életének kereteibe, olyan erőt és értéket jelentenek, amelyeknek feltétlenül meg kell nyilatkozniuk az ország erőssé tételének munkájában. Mondanom sem kell, hogy a magam részéről a legteljesebb jóindulattal fogok a reám hátrult feladatok elvégzéséhez és amint már legutóbb kijelentettem, a megyei lakosság ügyeinek és érdekeinek szem előtt tartásában nem fogok ismerni sem felekezeti, sem faji mellékszempontokat.

Bucuresti izgalmas órái

Az Iradi Közlöny munkatársa bepillantást nyer a lázas események kulisszái mögé — Mi történt a nemzeti-parasztpárt mai ülésén? — Maniu hidegvért kövte a párt tagjaitól, akik talán sohasem éltek át olyan izgalmas órákat, min a mai — Maniu, Argetoianu, Goga a tömegben összepréselve nyilatkoznak az Aradi Közlönynek — Willer József bizik a magyar jövőben

Az Aradi Közlöny tudósítójának éjszakai telefonjelentése

Lázasan égett ma a főváros. Különös, hogy a pártika jelenlegi eseményei mintha jobban érdekelnék a közönséget, mint a politikásokat. A parlament előtt már a reggeli órákban nagy tömeg várakozik. Mindenki ideges, mindenki találat:

— *Felosztatják!... Nem osztatják!...*

Szinte bosszantó, hogy a képviselők milyen nyugodt és kimért léptekkel haladnak fel a parlament lépcsőjén. A közönség azt várja, hogy izgatottan, rohanva tünjenek el a nagy ajtó mögött. Bent folyik a nemzeti-parasztpárt-értekezlete. Vajon mit határoznak? Kint megudják, hogy zárt ülés van és még az újságírókat is kiküldték. De ez a tény nem nagyobb nyugtalanságot vált ki a várakozókat. Mindenki bizik az indiszkrét politikásokban. És bizalmukban ilyen esetben ritkán csalódik az ember. Valahogyan úgy érzi magát itt mindenki, mintha valami történelmi jelentőségű esemény előtt állana. Talán ez a megérzés rá is fog hatni a valóságra. A parlament épületében felvált izgalmas események egyes részleteiről a következő telefon tudósítást adta az *Aradi Közlöny* Bucuresti-i munkatársa:

Már korán reggel sorfalat állott Bucuresti palossága a királyi palotától a parlamentig vezető uccákon, hogy a parlament megnyitáskor szokásos ceremóniákat végig nézze. A parlament megnyitása előtt a nemzeti-parasztpárt képviselői a parlament tanácssterijében összegyűltek, hogy a Iorga-kormányral szemben követendő magatartásukról határozatot hozzanak. A gyűlés szigorúan zárt jellegű volt, úgy, hogy az újságírók sem tudtak bejutni, de az *Aradi Közlöny* tudósítójának sikerült a gyűlés lefolyásáról részletes információkat szerezni.

A nemzeti-parasztpárt arra az álláspontra helyezkedett, hogy Iorga kabinetjét támogatni kell, mert ha a kormányt most leszavazzák, a kiírandó választások esélyei a nemzeti-parasztpártra jóval nem kecsegtetnek. Iorga ugyanis ma népszerűségnek örvend, míg viszont, ha ősszel osztatná fel a parlamentet, Iorga a népszerűségét addig elveszti és sokkal jobb kilátással mehet a nemzeti-parasztpárt a küzdelembe.

A történelmi nevezetességű ülés

Közel a déli órákban nyitotta meg az új miniszterelnök a parlamentet. A képviselőház történetében alig fordult még elő, hogy egy megnyitáson ilyen nagy érdeklődés nyilvánuljon meg. A terem zsúfolva megtelt a törvényhozó testület tagjaival, a karzatok roskadásig a kíváncsiakkal, akiknek sikerült a mai gyűlésre jegyet kapni. Iorga felállott a pódiumra, minden külsőség nélkül felolvasta a trónbeszédét, amely alig pár mondatból állott.

Délután három órakor ismét összeültek a nemzeti-parasztpárti honatyák.

A gyűlés zárt volt, az újságírókat innen is kizárták. A délutáni értekezlet szónoka Maniu Gyula volt:

— Amikor a Iorga-kabinet támogatását ajánlom Önöknek Uraim — kezdte beszédét Maniu Gyula, — visszas helyzetben vagyok. Támogatni kívánok egy olyan kabinetet, ahol Manoilescu tárcát vállalt. Az a Manoilescu, aki a nemzeti-parasztpárti kormány lemondását erőszakolta ki. De mégis támogatnunk kell a kormányt, mert ezt kívánja a nemzeti-parasztpárt létevére és ezt kívánja az ország mai súlyos helyzete. Csak annyit mondok Önöknek: Hidegvért kérek, hidegvért uraim!...

Maniu beszédét nagy tapsal fogadták hittel, majd átvonultak a parlament nagytermébe. Amikor Pop C, István házelnök belépett,

15 perces tüntető tapsal fogadták a képviselők, ugyanígy szünni nem akaró ovációban részesítették Maniu Gyulát is. Iorga miniszterelnök belépésekor csaknem csend uralkodott a teremben. Érezni lehetett a közeledő vihar csendjét.

Iorga felállott az emelvényre, előhuzott a zsebéből három sűrűn teleírt lapot és a kormány programját olvasta fel. Az új kormány programja a rossz törvények módosítása, az egészségügyi törvények modernizálása, a köznevelési törvények ellenőrzése, a kisebbségi törvény végleges rendezése, a feketeszesz elleni eljárás könyörtelen folytatása. A képviselők a felolvasott programot hi-

A felosztatás hírére orkánszerű vihar tört ki a Házban

Az ezután következő jelenet szinte leírhatatlan. Három percig néma csend uralkodott, majd szinte orkánszerűen olyan hallatlan lárma és zivaj tört ki, hogy az egyes szavakat kivenni szinte lehetetlen volt. Iorga mond valamit, Maniu is beszélni akar, az összes pártvezérek a pódium felé igyekeztek, de senki szavát megérteni nem lehetett. Egyszer a nagy zivajból egy gunyos hang elkialtotta magát:

— *Éljen a diktatura!*

Erre az egész Ház, mintha egy torok volna, elkialtotta magát:

— *Éljen a király!*

A nagy lármát jellemzi, hogy csak később tudták meg a képviselők, hogy az új képviselőválasztást mikorra tűzte ki a kormány.

Megindul a tömeg a kijárat felé. Iorga sietve hagyja el a termet. Argetoianu hangosan és gunyosan nevetve távozik. *Érdekes tudni, hogy a felosztatásról, annak közzétételéig csak két ember tudott, Iorga és Argetoianu.*

Maniu a nem várt eseményre, köbélványként állott még percek múlva is a helyén, a többi nemzeti-parasztpártiak sápadtan meredtek verejtékező vezérukra. Mihalache volt belügyminiszter, közvetlen mellém volt presence, mert az ülésről pár percet késett és már nem tudott helyére férközni. Megkérdeztem Mihalachet, hogy mit gondol a parlament ilyen váratlanul történt felosztatásáról, de Mihalache csak kezevel intett és ennyit mondott:

— *Egy ilyen káoszban igazán nincs mit mondjak...*

A tömeggel együtt sodródtam ki a képviselőházból, kint rendőrök csapata igyekezett a rendet fenntartani, de nem voltak képesek a forgalom normális menetét biztosítani. A parlament kapujában Goga Octavian volt miniszter mellé kerültem, akit azonnal meginterjúvoltam.

— *Nincs helye ebben a pillanatban semmi nyilatkozatnak* — mondotta a volt averescanus miniszter — *a dolog érthetetlen és főleg az érthetetlen, hogy mi szüksége volt Iorgának arra, hogy ezt az egész cirkuszt megrendezze. Sokkal könnyebb lett volna neki a parlament felosztatását a Monitorul Oficialban közzétenni és így az izgalmakat is elkerülhetők volna.*

Willer József dr. magyarpárti képviselő így nyilatkozott:

— *A helyzetről most nyilatkozni korai volna. A Magyar Párt várakozó álláspontra helyezkedik az eseményekkel szemben, majd meglátjuk, mit akar Iorga, mi lesz a programja. Ami a választásokat illeti, szinte százszázalékban biztosak vagyunk abban, hogy a parlamentti számarányunkat az új választás után is fenntartjuk. A Magyar*

A vendéglősök országos szövetségével létesített megállapodás szerint

1 pohár rendes sör 8 lej

degen hallgatták végig, néha-néha egy-egy taps hangzott el, de amikor a feketeszeszről volt szó, a nemzeti-parasztpárt több tagja összenézett és ennek a programpontnak senki sem tapsolt.

Iorga miniszterelnök ekkor látta már, hogy a parlamenti többség nem áll mellette és hogy kormánya a mai képviselőházi összetétellel nem számíthat. Ekkor történt az a *történelmi pillanat, amely az ország közeljövő sorsát el fogja dönteni.* A miniszterelnök emelt hangon a következőket mondotta:

„Úgy látom, hogy a parlament tagjai velem és kormányommal nincsenek egy véleményen. Sajnálattal konstátálom tehát, hogy ilyen parlamentelemmel együtt dolgozni én sem tudok és ezért

felosztatom a képviselőházat!

Erre a zsebébe nyúlt és elővette a már kész felosztatási dekrétumot és azt felolvasta.

Párt fegyelme imponáló — mondja Willer József — bizva bizunk egy jobb jövő eljöveteleiben, mert a magyarság már tudja, hogy csak az egységben van az erő.

A választásokra nagy izgalommal készülődnek az egyes politikai pártok. Iorga miniszterelnöknek ugyan van egy választási kartell megállapodása a liberálisokkal, de ez a megegyezés véglegesnek nem mondható, mert a liberális-párt konzervatív árnyalata, így Costinescu és Bratianu Dinu nem helyeslik egy olyan párttal való fúzió leköötését, amely pártnak hívei nincsenek és a liberálisok tíz éves uralma alatt mindig a liberálisok ellen nyilatkozott és így valószínű, hogy Iorga Bratianu Gheorghe liberális frakciójával lép szövetségbe.

A nemzeti-parasztpárt valószínűleg a kisebbségek felé fog orientálódni, főleg azonban a német pártok felé kacsintanak, de nem valószínű, hogy a magyar párthoz is közeledni fognak.

Az egyiptomi vasúti katasztrófa negyvenhat halottját ma eltemették

Londonból jelentik: Az egyiptomi vasúti katasztrófa eddigi 46 halottját eltemették. Ujabbán 11 felismerhetetlenségig összeroncolt hullát húztak ki a romok alól. A lángtenger elpusztította a telefonhuzalokat is, valamint a táviró vezetékeket, úgy hogy Kairóval megszakadt az érintkezés ezen az úton. Az egyiptomi kormány első segélyként az áldozatok hátramaradottainak 5000 egyiptomi font segélyt utalt ki.

Az aradi mozik mai műsora

3, 5, 7 1/2 és 9 1/2 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Erdélyben először Aradon! MAROKKO. Egy feledhetetlen, szenvedélyes, mindent felperzsgáló szerelem története. Paramount superprodukció. Sternberg rendezés. Főként Marlene Dietrich ábraköltés, ami mindnél többet mond. Partnerrel Gary Cooper és Adolphe Menjou. Kisérő műsorként egy csodás MIKLEGER, két és egy operarészlet a Traviata-ból.

SELECT MOZGÓ: Repriz-premier. A KIRÁLYNO FERIE. Ez a remekbe szabott operettfilm annak idején a közönség minden rétegének legnagyobb tetszésével találkozott. Ujbóli műsorra tűzése is közönségre történik. Főszereplők: Jeanette Mac Donald és Maurice Chevalier. A filmet Lubitsch Ernő rendezte.

4 1/2, 6, 7 1/2 és 9 1/2 órakor.

ELITE MOZGÓ: A SZERETŐ. Erdékiesítő, kalandor kép. Főszerepben: Clara Bow.

GRADISTE MOZGÓ: EGY SZINESZNO SZERELME. Dráma. A főszerepben: Pola Negri.

GAI MOZGÓ: 5, 7 és 9 órakor: A KORUS SZÉPE. Vígjáték. Bebe Daniels és Ned Hamilton-nal.

Fél 12 órai MATINÉ:

CENTRAL MOZGÓ: A KORUS SZÉPE. SELECT és ELITE-MOZGÓBAN nincs matiné előadás

HIREK

Keleti vagy nyugati

Egész Pista vagyok már ebben az időszakban. Mikor felkelek, azt hiszem, hogy keleti időszámítás szerint keltem fel; lefekvés-kor pedig nem tudom, hogy nem-e a közép-európai időt számítsam. Ha randevut adok egy nőnek, ő biztosan keletre gondol, én nyugatra és nem találkozhatok. Ha rendőrség megidéz, ők nyugatit értenek, én keletit számítok és nemi vagyok időre ott.

Ha óraberthe dolgoznék, differenciáim volna a főnökömmel, ha utazni akarok, a menetrenddel vagyok hadilábon. Kérdezem a szomszédomat, hogy hány óra, ő előveszi finom Omega aranyóráját, híres Omegáját, amelyik csillogatlan és így válaszol: Lehet, hogy tíz óra van, de lehet, hogy tizenegy az óra. Azonban az is lehet, hogy most tíz órakor ténylegesen tizenegy óra van, akkor, amikor tizenegy órakor tulajdonképpen tíz óra volna, sőt, hogy tovább menjek, tíz óra is van és tizenegyóra is, keleti, nyugati, ahogy akarja, hogy azonban hány óra van, azt igazán nem tudom, különben is mit kérdez tőlem ilyesmit, jobban tudom, hogy a dalai láma nagynénikéjének a sógorát hogy hívják, mint hogy hány az óra.

Este ha egy kicsit tovább maradok a kálaberpartinál, csendesesen osonok be hálószobánkba, de ha pechem van, felébred a feleségem és szemrehányást tesz, hogy későn jöttem haza, pedig ő téved, mert ő keleti-párti, én meg nyugati, nála már két óra van akkor, amikor én éjféltűn egy órát számítok. De ez nem új keletű, ez a keleti nyugati differencia évek óta dúl közöttünk és dúl minden hasonló jobb sorsra érdemes, nős szenvedő-társammal.

Keleti-e vagy nyugati? Ez ma a kérdés, ezt beszéljük az uccán, a kávéházban, az ötórás teánál, az adófelelősségi tárgyalóterem előszobájában, mindenütt tárgyalják, a bucaresti-i lapok reggeli kiadásai keleti időszámítás szükségességét mondják, a déli kiadások a nyugati idő behozatalát mint elintéztet tényt hozzák, este megint jön a keleti és mit beszélnek sokat, ha ez sokáig így tart, én a bolondokházába kerülök és akkor igazán mindegy lesz nekem, hogy keleten-e vagy nyugaton fekszik ez a sárga épület. Sz. K.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a május elsejei ünnep miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

— **Károly király a magyar festők árlatán.** Bucarestből jelentik: Ma délből megnyílt a Páris-Bucaresti közötti telefonforgalom. Az első beszélgetést Károly király folytatta Doumergue francia köztársasági elnökkel, akinek örömet fejezte ki afelett, hogy még mandátumának lejártá előtt hivatalában találja. Károly király ma egyébként meglátogatta a magyar festők kollektív árlatát.

— **György angol király állapota javul.** Londonból jelentik: V. György angol király betegsége óta ma először jött ki betegszobájából és rövid sétát tett a windsori kastély parkjában.

Lábfájdalom, Bokasüllyedés, Ludtálp legbiztosabb elienszere egy pehelykőnyű jó betét. Készíti: **Ortner,** volt Salacz ucca 5. sz.

— **Nincs nyugalom Madeira szigetén.** Londonból jelentik: Madeira sziget mellett angol cirkáló tartózkodik, hogy felvegye az angol alattvalókat, akik a funchal három szállodában húzódtak meg. A szigeten a felkelők állásukba húzódtak és harcra készen várják a kormánycsapatok támadását.

— **Németország az Unió segítségét kéri.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph közlése szerint a német kormány memorandummal fordult az Egyesült-Államok kormányához, amelyben segítséget kér a jóvátételi fizetések tárgyában. A memorandumot Sattzer miniszteri államtitkár viszi Washingtonba és abban a német kormány ki is mutatja, hogy képtelen a jóvátételi fizetéseket teljesíteni és az európai államok követeléseikről csak úgy mondhatnak le, ha az Egyesült-Államok csökkentik az európai antant-államok tartozását.

A Ferencvárosi Torna-Club csapata na éjjel megérkezett Aradra

Lelkes fogadtatás az állomáson — Nagy tömeg várta a budapesti footballistákat

Ma éjjel, néhány perccel negyed egy óra előtt érkezett meg a Ferencváros csapata, az éjjeli budapesti gyorsvonattal. A hírneves magyar csapatot már a határban, Curticin fogadták hivatalosan és *Erizme* Jenő dr., a Gloria vezetőségi tagja rövid beszéddel üdvözölte a futball-csapatot, amelynek nevében Klement Sándor, a FTC igazgatója mondott rövid választ.

Az aradi vasúti állomáson a késő éjjeli órák dacára, közel négyszáz ember várta a népszerű FTC érkezését. A budapesti gyorsvonat 3 percnyi késéssel futott be az állomásra. A FTC az utolsó közvetlen kocsiban tette meg az utat

— **Briand ellenjavaslata a német-osztrák vámunióval szemben.** Párisból jelentik: A lapjelentések szerint a minisztertanács jóváhagyta Briand ellenjavaslatát a német-osztrák vámunióval szemben. A javaslatot a jövő héten a francia külügyi képviseltek útján megküldik valamennyi európai állam kormányának és azokat állásfoglalásra kérik fel. Ugyancsak a lapok írják, hogy a francia kormány határozottan akarja támogatni a dunai államokat mezőgazdasági hitelintézetek megszervezésében.

— **Alfonz exkirály négymillió font értékű spanyol állampapírt adott el Londonban.** Londonból jelentik: Alfonz exkirály londoni tartózkodása alatt arra használta fel az alkalmat, hogy négymillió fontnyi spanyol állampapírt eladjon, ami a spanyol értékek alapos zuhanását idézte elő. Alfonz exkirály ugyanekkor más külföldi értékeket vásárolt. A Times madridi iorrásból jelenti, hogy a tüzoltók egy hete azzal foglalkoznak, hogy a középületekről leszedjék a királyi címert.

Fehér és színes tiszta len

ruhavászon

RUTTKAY & BOTYE

fehérnemű kelengye vállalatnál
Arad, megyeházzal szemben.

— **Eljegyzés.** Kornacker Nusi és Renner Lajos (Simánd) jegyesek.

— **Takarékosság a munkanélküliek javára.** Az állandó választmány mai ülésén elhatározta, hogy május tizedikén takarékoskodni fognak az ünnepi előkészületek költségeivel, így nem virágozzák fel a városházát és nem építenek tribünt, az így megtakarított tizezer lejt pedig a munkanélkülieknek adományozza. Az adományozás módját később állapítja meg a város.

KÖLTÖZKÖDŐK

függönyeket

SZENTGYÖRGYI-nél

szerezik be.

— **Munkanélküli tragédiája.** Bécsből jelentik: Berger Helén 19 éves háztartási alkalmazott, aki egy magánsoffornél volt alkalmazásban, abbeli elkeseredésében, hogy állásából el akarják bocsátani, világítógázzal megmérgezte a sofför 16 éves kislányát, majd pedig bezárkózott ugyanabba a szobába, lefeküdt az ágyba és a gázcsapot teljesen kinyitotta. Amikor a tragédiát felidezték a kislány már halott volt. A leány súlyos gázmérgezéssel azonnal kórházba szállították. A leánnyal a család nagyon jól bánt és a sofför felesége kiemeltette, hogy addig nem is kell elmennie, amíg más helyet nem kap.

— **Anyák, akarjátok, hogy gyermeketek egészségesek, erősek, vidámak legyenek?** Adatok nekik a reggeli és uzsonnatelhez 2-3 kávéskanál *Ovian* tiszta erősítő lápszert.

Budapest és Arad között. Az AMTE vezetősége részéről *Gudbred* Pál alelnök üdvözölt néhány szóval a csapatot és itt is Klement Sándor sportigazgató válaszolt.

A FTC a várakozók sora között avasúti állomás elé vonult, majd autókra a Fehér Kereszt szállodába mentek, ahol szintén hatalmas tömeg várta és ovációban részesítette a játékosokat. A Fehér Kereszt hallján ott legett a FTC-lobogó.

A csapat nagy népszerűségét jellemzi az lelkes fogadtatás, amelyben Aradon résztüit. Tizenkét játékos jött le Aradra, továbbá *Hum* Zoltán tréner is. A csapat a következő összeállításban fog felállni: Amsel—Takács I. lapp —Fuhrmann, Bucovi, Obitz—Lázár, Takács II., Sárossy, Szedlacsik, Kohut.

KIADÓ ÜZLETHELYISEGEK.

A Robitsek József-féle helyiségek a vdt Karolina-ucca elején egészben, esetleg részben, ugyszintén a volt József-főheceg-uton lévő „Comissió“, anti-butor és tárgyak helyisége, **1. évi novemberre kiadó** a háztulajdonosnál.

— **A májusi ájtatosságok sorrendje.** Május elsejével kezdetét veszi az aradi Minorita-templomban a katolikus hívek által annyira kedvelt májusi ájtatosságok sorozata: Május Királynéjának, Szűz Máriának tiszteltére rendezik naponta az ájtatosságokat, prédikációk és énekkarok kíséretével. Pénteken, május elsején, a Templomi énekkar, Feter Irén szólóéneklésével működik közre, prédikációt mond Novák Mihály hittanár. Szombaton a Mária Kongregáció énekkara, László Magda és Pongrácz Anna duót énekel, a szentbeszédet Széll Ede mondja. Vasárnap népének kíséri a májusi ájtatosságot. Szentbeszédet mond dr. Wild Endre volt rendfőnök. Negyedikétől tizedikéig gyermekkar, a Rómi Katolikus Leánygimnázium énekkara, templomi énekkar, Várfalvi Erzsébet és Szász Magda szólistákkal, majd ismét gyermekkar, ifjúsági kar, Mária Kongregáció énekkara Bakó Lászlóné és Császár István szólistákkal azután ismét népének kísérik az ájtatosságot. Prédikációt tartanak: Szóts Didák, Széll Ede és dr. Wild Endre. Ez a sorrend megismétlődik az énekkarok váltakozásában minden héten. A szólókat, duókat és triókat 11—17-ig Gellen Ludovica, Schwellengaber Kálmán, Császár István, Palágyi Adrienne, Pongrácz Anna, 18—24-ig Gerich Hona, Várfalvi Erzsébet, Szász Magda, Gellen Ludovica, Császár István, K. Weil Magda, 25—31-ig Almási Anna, Várfalvi Erzsébet, Gellen Ludovica, Kloss Frigyes, ismét Várfalvi Erzsébet, dr. Fetter Elemér és Fetter Irén adják elő. A szentbeszédeket további sorrendben Szóts Didák, Novák Mihály, Széll Ede, Ferenczy Sixtus, Szóts Didák, dr. Wild Endre, Novák Mihály, Mahig Berard, Szóts Didák, dr. Wild Endre, Novák Mihály mondják. A gyermekkar Simon Berta missziósnővér, az ifjúsági énekkart és a népénekeket Horváth Miklós lélkész, a templomi énekkart Müttermüller József vezetik. Orgonán kísérnek: Kaletsky Vilma, Horváth Miklós és Müttermüller József.

— **A CENTRAL-, SELECT- és ELITE-moziban az esti előadások egynegyed nyolc és egynegyed tíz órakor kezdődnek.**

— **A polnai erdőfelügyelő életveszélyes kalandja.** Florut Traian, a polnai erdőfelügyelő felügyelője három erdőőrrel ellenőrző körútra ment. A felügyelőnek ugyanis tudomására jutott, hogy a lakosság engedély nélkül irtja az erdőséget. Alig-hogy kiértek a helyszínre, minden oldalról parasztek vették körül és ütlegetni kezdtek. A szerencsétlen ember arcra esett és csak nagynehezen sikerült elmenekülnie támadói elől. Zimbróra menekült, ahol a csendőrséget értesítette a történetéről. Florut Traian óráját, puskáját és szolgálati könyvét a támadók ellopták.

— Egy lónyai bányász kérésére Károly király elfogadta a keresztapaságot. Déva. Tutianu Niculae lónyai bányamunkásnak a napokban fia született. A bányamunkás levelet írt a királynak s abban arra kérte fel a királyt, hogy vállalja el újszülött fiának a keresztapaságát. A levélre csak a napokban érkezett válasz a hunyadmegyei prefekturához, amelyben Dimitrescu, a király titkára értesíti a prefektust, hogy Ófelsége elfogadta a keresztapaságot és 2000 lejt utal ki új keresztfiának, akinek a nevét is a király fogja megadni. A leirat egy uttal felkéri a hunyadmegyei prefektust, hogy a keresztelőn, amelynek napját a boldog apa fogja meghatározni, a prefektus képviselje a királyt.

— Tragikus jelenet a városháza előtt. Tragikus jelenet szemtanúi voltak ma a járókelők a városháza előtti téren. Kerik sófiór, aki a 891. számú taxiautót vezetete, hirtelen lefékezte a gépét és leigrott arról, mert egy kifutófiu autója előtt elszaladt. Utána rohant, hogy elfogja, a gyerek megbotlott és elesett, a sófiór keresztülesett rajta és az esés által a kisfiu karját eltörte. Azonnal rendőr jött, aki a gyereket a gyermekkorházba szállította. Kerik sófiórt pedig a rendőrségre előállította.

— JÉGELŐFIZETÉSEKET felvesz Reusz Sándor-cég jéggyára, Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.

— Cégváltás. Fischer Simon ismert aradi felhőmérőgyáros a mai napon átvette a Fehér Kereszt-szálloda épületében lévő két évtizede fennálló Fodor és Halász-féle üridüváltóüzletet, amelyet a régi cég alatt vezet tovább. Az új tulajdonos ezentúl minden tevékenységét kizárólag csak ennek az üzletnek fogja szentelni.

— Lassu hajtásért elítélték a gyorsasági autókerekordert. London. A londoni rendőrség lassu hajtás miatt tíz shilling pénzbírságra ítélte Campbell őrnagyot, a gyorsasági autókerekord hősét. Londonban, mint ismeretes, a rendőri előírás szabályozza, hogy milyen gyorsan kell hajtani és aki az előirt sebességnél lassabban halad, ezzel feltartja a forgalmat, büntetést fizet. Campbell egy üzletet keresett az utcán s az előirtnál lassabb tempóban haladt, mire a forgalmi rendőr megállította. A rendőrnek arra a kérdésére, hogy nem tud-e gyorsabban hajtani, Campbell önkéntelenül elnevette magát, mire a rendőr igazolványát kérte és megfenyegette, hogy majd elveszi a hajtási engedélyét, ha nem tanul meg vezetni. Mikor aztán a rendőr megtudta az igazolványból, hogy kívül áll szemben, egy pillanatra meghökken, de aztán elmosolyodott és mégis csak megfizettette Campbellel a tíz shilling pénzbírságot a lassu hajtásért.

— Sirkő emlékűnnep. Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége és tagjai ma, május elsején délelőtt féltizenkét órakor megjelennek néhai Szabó Albert sirkő ünnepén, hogy kegyelettel emlékezzenek meg elhunyt kartársukról, az aradi kereskedelem kiváló régi emberéről, akinek emlékére tett jótékony alapból most osztanak ki 19 elesett embernek segítséget. Domán Sándor, a Testület elnöke fog a sírnál a kartársak nevében beszélni.

— A kereskedelmi végzett növendékek segélyakciója. Pár hónappal ezelőtt megalakult Aradon a Felső Kereskedelmi Iskolát Végzetek Szövetsége, amely rövid pár hónap alatt szép eredményeket ért el. Az elért szép eredmények az egyesület vezetőségének, de különösen az agilis és fáradhatatlan Somogyi Gyula dr. nyug. kereskedelmi iskolai igazgató, az egyesület elnökének nevéhez fűződnek. Az egyesület ezután közli, hogy segélyeket osztanak ki a kereskedelmi végzetek között s akik ebben a segélyben részesülni óhajtanak, ily irányú kérvényeiket az Atlantica Kávébehozatali céghez adják be, mely szíveségből azt a szövetséghez juttatja el. A szövetség legutóbb tartott vezetőségi gyűlésén elhatározta, hogy a segélyalap gyarapodásának előmozdítása végett, a szövetség május 2-án, szombaton este társasvacsorát rendez a Városi Kávéház felett lévő, volt Lloyd helyiségben. A társasvacsora, mely iránt élénk érdeklődés mutatkozik, 9 órakor veszi kezdetét. A társasvacsora után egy elsőrendű zenekar közreműködésével tánc következik.

Borzalmas robbanás tömeghalállal

Felrobbant laboratórium — Eddig 200 halottat szedtek ki a romok alól

Londonból jelentik: A késő éjjeli órákban érkezett jelentések szerint borzalmas katasztrófa történt a brazíliai Nitheroyban, ahol egy hatalmas laboratórium ma délután felrobbant. A detonáció a város legtávolabbi pontjain is erősen hallható volt és a lakosság

körében az első pillanatokban óriási pánikot keltett. A laboratórium környéke teljesen romokban hever. A halottak és sebesültek száma az eddigi jelentések szerint meghaladja a kétszázat. A borzalmas katasztrófáról a részletek még hiányoznak.

Magyar és román delegáció tárgyal Nagyszébenben a Gojdu-alapítvány sorsáról

A budapesti Gojdu-udvar jövedelme — Vita a végrendelet értelmezése körül

Bucurestiből jelentik: Gojdu Elek, aki óriási vagyon ura volt, 1869-ben halt meg és végrendeletében a budapesti Rákóczi-úton lévő hatalmas háztömbjét, amelyet Gojdu-udvarnak neveztek el, a nagyszébeni metropolita gondozására bízta, avval a céllal, hogy a háztömb jövedelméből a magyarországi román kisebbségeket támogassa és a román diákok egyetemi tanulmányait segítsék elő. Ennek az alapítványnak sorsáról élénken érdeklődtek a román vezető férfiak, mert a határok változásával az alapítvány fezelését ellenőrizni nem tudták. A magyar kormány 1924-ben úgy határozott, hogy az egész alapítványt a maga hatáskörében fogja kezelni és te-

kintettel arra, hogy Magyarországon is élnek román kisebbségek, annak jövedelme a magyarországi kisebbségi románokat illeti. Ebben az ügyben hosszas tárgyalások folytak a két állam között, míg végül abban állapodtak meg, hogy Nagyszébenben egy román-magyar döntőbírótság gyűlése össze az ügy végleges le tárgyalására.

A delegáció román tagjai Moldován Valér vezetésével már megérkeztek Nagyszébenbe, a magyar delegáció azonban még nem jött meg és ezért úgy határozott a román bizottság, hogy ar-emyiben magyar részről nem történik kedvező intézkedés, azaz a delegáció nem érkezne meg, úgy a kérdést a hágai döntőbírótság el viszik.

— Artista-király Aradon. Innen is, onnan is már hallatszanak az érdeklődő kérdezősködések, hogy valóban jön-e Schäffer Szilveszter Aradra. Szinte nem is akarják elhinni, hogy az „Artista-király” felkeresi Aradot. Pedig így van, ez a csodálatos nagyság a közeljövőben az aradi közönséget fogja elbűvölni művészetével. Rengeteg speciális berendezési tárgyja több, mint egy vagon, ő maga szolgálkával utazik. Műsorához tartozik egy gyönyörű, fiatal szőke nő: Lili Krüger is, aki a berlini opera szólótáncosnője és ez már magában véve, mindent elmond. Május 11-én és 12-én látogatnak el az aradi színházba, amely ekkor valóban ritka művészi színvonalon álló esemény színhelye lesz.

— A dott állapotban levő nők és ifju anyák a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és tüzserüzletekben kapható.

— A Chevrolet ajánlata volt a legolcsóbb Aradváros autószerelésén. Az aradi városházán ma bontották fel a város részére szükséges két teherautó és egy mentőkocsira kiírt pályázatra beérkezett ajánlatokat. Ajánlatot tettek: Ablonczy és Busztincég, a Ford-művek aradi vezérképviselői, a Ford-művek temesvári képviselete, Scoda Pilsen bucarest-i kirendeltsége, a Citroen automobilgyár képviselete és végül R. Sartor és Társa aradi cég, a Chevrolet autógyár kizárólagos képviselői. — Az ajánlatok közül az R. Sartor és Társa-cég volt a legolcsóbb és tekintve azon körülményt, hogy a Chevrolet-gyártmányok elismerten jó készítmények, valószínű, hogy a mérnöki hivatal, akinek az ajánlatokat véleményezés végett az állandó választmány kiadta, Chevrolet-kocsik beszerzését fogja javasolni.

— Szeptemberre marad a híres 50 éves aradi vándiár-találkozó. Goldis László volt miniszter ezután értesíti volt osztálytársait, akikkel 50 év előtt érettségi vizsgát tett, hogy a május 20-ra összehívott érettségi találkozót több volt osztálytárs kérésére szeptemberre halasztották. Goldis László volt miniszter is május közepétől vidékre utazik a téli nagy betegsége utókuráira. A találkozó pontos idejét hirtapilag fogja közölni az érdekeltekkel.

— Dr. Iritz fogorvos rendelőjét Piata Avram Iancu 21. szám alá helyezte.

— Özv. Sárossy-Kapeller Ferencné szül. Könyesség Emma grófnő aláírásával egy levél jelent meg az Aradi Közlöny április 23-iki számában, amelyben a levélíró előkelő katolikus egyesületet: Szent Ferenc III. rendjét, az Urak Kongregációját, az Oláh-egyesületet, Jézus Szíve Társulatot és a Credo Egyesületet azzal vádolja meg, hogy ezek az egyesületek a levél írójának özvegyja lávára gyűjtöttek és a gyűjtött pénzzel senkinek sem számoltak el. Meggyőződünk arról, hogy az állítás egyetlen részében sem felel meg a valóságnak s az tisztán a levélíró túlélnék képzeletének szüleménye. Sajnálattunknak adunk kifejezést, hogy a közleménynek helyt adtunk.

— Az alakuló Magyar Ház R. T. f. alapítót tisztelettel kérjük, hogy a kinyomatott, végleges tervezetnek, illetve a részvényaláírási felhívásoknak sajátkezűleg való aláírására május hó 4-ig bezárólag naponta d. é. 9—1, d. u. 4—8 óra között a Magyar Otthonba előadóra sziveskedjenek, mert az idő rövidsége miatt 100 alapítót az aláírás végett a lakásán felkeresni lehetetlen, a késedelmes aláírás pedig érzékeny károkat okozhat.

— Az aradi Nyugdíjas Egyesület felkéri özvegy Fodor Rozáliát, Kassay Károlyt, Molnár Józsefet, Kretzler Andrást, Kretzler Istvánt, Száva Margitot és Kovalik Károlyt, hogy arképeiket sürgősen juttassák az intézet hivatalos helyiségébe. Az egyesület értesíti továbbá Olajos Pál, Kisfaludi Fülöp, Faggyas Gábor, özv. Horváth Borbála, Gábor Lajos, Takács Gábor, Cudar Bálint CFR-nyugdíjasokat, hogy új arképes igazolványukat, a hozzátartozó szabadjegyekkel együtt átvehetik. Vigyék magukkal a nyugdíjkönyvet és a szabadjegyi nyomtatvány átírását fizessék le.

Román, zsidó, magyar, kazár,
Ott lesz, hol a W i z o bazár,
Finom áru dumping árral,
Próbálja meg! Nem jár kárral.
Jó napja lesz, — öröme lesz,
Ha a W i z o-bazárban vesz!

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 3-án, vasárnap, az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8 óráról 1 óráig a Bulevardul Carol, Bulevardul Dragalina, Calea Banatului; Malul Muresului, Calea Saguna, Strada I, Calvin, Strada Metianu, Piata Avram Iancu és az ezen uccák által határolt részeken.

— A Der Deutsche Rundfunk legutóbbi száma a szokásos érdekes tartalommal jelent meg. A nagyszerűen sikerült illusztrációkon kívül a rádiótechnikával és a rádióleadások méltatásával foglalkozik, ezenkívül kimerítő programot közöl a világ valamennyi rádióleadójáról.

Hindenburgot lemondásra szólította fel Hitler

A sajtó felháborodással ír a német nemzeti szocialisták határozatáról.

Berlin. A német nemzeti szocialista párt határozati javaslatot hozott, amely ország-szerint nagy feltűnést keltett. A határozati javaslat élesen kikel Hindenburg ténykedése ellen, különösen a legutóbbi szükségmunkával kapcsolatban. A határozati javaslat felszólítja a köztársasági elnököt, hogy vagy védje meg az alkotmány alapvető pontjait, vagy mondjon le tisztségéről.

A határozati javaslat megszavazását nagy vita előzte meg, amelyben résztvett Hitler is és ő is Hindenburg lemondása mellett foglalt állást, ami általános feltűnést keltett.

A német sajtó a legnagyobb felháborodással ír a német fassisták határozati javaslatáról és felhívja a köztársasági elnököt, hogy egyáltalán ne vegyen tudomást a határozati javaslatról.

A szovjet műkincseket árvereztet Berlinben

Nemes Marcell hagyatékát június tizenhatodikán kezdik árverezni a müncheni Tonhalleban — Legalább ötmillió márkás eredményre számítanak

A szovjet, amely — ugylátszik — minden téren meglepetésekkel akar szolgálni a kapitalista világnak, most egészen új téren próbálkozik meg, amennyiben a régi pétervári és moszkvai muzeumokból, magánképtárakból és ősi főnemesi házakból származó képeket, műkincseket stb. fog a közeli napokban árvereztetni Berlinben. Bár a berlini műkereskedő-cég a világ összes lapjaiban közzéteszi a szovjetkincsek elárvereztetésére vonatkozó prospektus és meghívót, mégis érdeklődés alig van irányukban. Annál nagyobb érdeklődés mutatkozik Nemes Marcell hagyatékának elárvereztetése iránt. A meghívó szerint az árverés Münchenben, az ottani Tonhalleban június 16-án kezdődik és 17-én, 18-án, 19-én folytatódik és azokat a müncheni Helbing Hugó-cég rendezi meg az amsterdami Mensing & Sohn és Paul Cassirer berlini céggel egyetemben.

Az árverési anyag négy részre oszlik. Előszörban a trecento remekei kerülnek eladásra, azonban a renaissance, a barokk, végül a hollandi, továbbá a régi német mesterek éppúgy, mint az angolok és franciák is képviselve vannak ezen az aukción. A trecento remekéből elég ha megemlítsük, hogy Filippo Lippi, Giovanni Bellini, Tiepolo, Tizian, El Greco legcsodásabb képei kerülnek kalapács alá. A hollandusok közül Franz Hals és Rembrandt képeiből lehet itt vásárolni. Dürer és Kranach remekei is szerepelnek a katalógusban, amelynek második része magában foglalja Nemes Marcell híres textilgyűjteményét. A legdrágább, legrégebb, legritkább selymek, bársonyszövetek XV. századbeli templomi ékességek, díszítések vannak itt felhalmozva. A harmadik rész magában foglalja a szobrokat, amelyekből a legrégebb egy XVI. századbeli remekmű. Azután a

Romániába jön Jabotinszky, az egykori zsidólegió világszerite ismert vezére

A zsidó politikai élet egyik világszerite általában ismert vezéregyénisége, Jabotinszky Vladimir, a Revizionista Cionista Világszövetség elnöke — amint értesülünk — május első felében Romániába érkezik. Első romániai állomása Temesvár lesz, ahol május 5-én a városi színházban „Anglia, arabok és zsidók” címen előadást tart.

Jabotinszky, a kiváló szónoki tehetségéről híres zsidó népszerű — mint ismeretes — a háború alatt a zsidó legió vezére volt, amely első létfeltételeit teremtette meg az új zsidó állam megalakításának. Mután azonban Jabotinszky az Anglia által protezsált új zsidó államalakulással nem volt megelégedve és nyilvánosan is hangoztatta, hogy nem ezt ígérték meg neki, a legélesebb harcra kezdett az angol politikának a zsidó állammal kapcsolatban folytatott ténykedése ellen, hangsúlyozván, hogy a híres Balfour-deklarációt meghamisítja annak gyakorlati megvalósítása.

Külön érdekessége Jabotinszky romániai utjának az, hogy ezt megelőzően Magyarországon is több előadást tervezett, amelyeknek megtartását azonban a hatóságok nem engedélyezték. Jabotinszky budapesti megbízottai élénk meglepetéssel értesültek a belügyminisztérium döntéséről és eljártak az idegenellenőrző hivatal vezetőjéhez is. A budapesti cionisták táviratára Jabotinszky kénytelen volt bizonytalan időre elhalasztani a május 3-ára Budapesten hirdetett előadását.

negyedik rész következik, az iparművészeti rész, amely a bronzokat, ezüstöket, keleti fajanszokat, olasz majolikát, rendkívül értékes német porcellánokat foglalja magában.

Hogy ez a kiállítás milyen értéket reprezentálhat, arranévezve tájékozásul szolgálhat az, hogy Nemes Marcell által 1913-ban megrendezett párisi aukció négy és fél millió békemárkát eredményezett, míg az 1928. évi amsterdami negyemillió aranymárkát hozott be. Természetesen távolról sem lehet tudni, hogy e mesebeli kincsek a mai viszonyok mellett a müncheni aukción milyen árak mellett cserélnek gazdát. Mindenesetre azonban a nemzetközi műkereskedők és a művásárlók nagy érdeklődése mellett fog lezajlani a müncheni Tonhalleban Nemes Marcell hagyatékának elárverezése. Előzetes becslések szerint legalább 5 millió márkának kell befolynia, ha legalább „közepes” siker lesz.

Goldberger dr. aradi orvos ellen a vizsgálóbíró megszüntette az eljárást

Mi okozta Bán Sándorné halálát? — Steril volt az injekciós tű

Általános feltűnést keltett Aradon az elmúlt esztendőben Bán Sándor aradi rendőrkapitány feleségének halála. A szerencsétlen asszony hosszabb idő óta betegeskedett. Goldberger Emánuel dr. aradi belgyógyász kezelése alatt állott. Goldberger dr. injekciókkal kezelte a súlyos betegen fekvő Bannét, aki azonban az egyik injekció után agonizálni kezdett és rövid idő múlva meghalt.

Az aradi ügyészség az ügy rejtélyes körülményeire való tekintettel elrendelte a holttest felboncolását. A boncolás annyi eredménnyel járt csupán, hogy az ügyészség megállapította, hogy Banné tüdővészben, ezenkívül szervi szívbajban szenvedett. Bán Sándorné halálával kapcsolatosan arról kezdtek sutogni, hogy az injekciós tű, amellyel Bannét kezelték, nem volt tiszta és hogy tulajdonképpen vérmérgezés is hozzájárult az urino halá-

Csalással vádolt kereskedőt mentett fel az aradi törvényszék

Az elmúlt esztendőben büntvádi eljárás indult meg az aradi törvényszéken Reich Sándor nagyszalontai kereskedő ellen. Az ügyészség csalással és sikkasztással vádolta a szalontai kereskedőt, aki az aradi Confectio nőruhauzleitól, valamint a nagyváradai Heiman Lipót és Társa cégtől árukat kapott bizományi elszámolásra. Reich Sándort a bizományi árukkal egyenlítette ki más hitelezőinél fennálló tartozásait.

Az aradi törvényszék ma délelőtt tartott főtárgyalást az ügyben. Az ügyész csalással és sikkasztással vádolta a nagyszalontai kereskedőt, aki viszont azzal védekezett, hogy a nagyszalontai üzletnek nem ő volt a tulajdonosa, hanem Reich Sándor Sándor pankotai kereskedő, ő a cégnek csak alkalmazottja volt és így felsőbb utasításra járt el. A tanácskérlet során a bíróság kihallgatta a Reich, cég egyes hitelezőit, akik egyöntetűen azt vallották, hogy nem volt tudomásuk a cég fizetésképtelenségéről és miután Reich nem tudott fizetni, a legjobb szándékkal fogadták el tőle az árut a kihitelezett összegek ellentértékeképpen.

Kihallgatta a bíróság a feljelentő cégek képviselőit is, akik arra vonatkozólag adtak felvilágosítást a bíróságnak, hogy milyen természetű volt a bizományi elszámolás a Reich-cég és az érdeelt cégek között. A perbeszédnek során a védelem bizonyítékok hiányában a vádlott kereskedő felmentését kérte. A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után elfogadta a védelem álláspontját és bizonyítékok hiányában Reich Sándort felmentette a vád és következményei alól. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, így az jogerőre emelkedett.

A jószáshelyi jegyző tragédiája

Meghalt az aradi kórházban Bleyer Béla jegyző, aki súlyos tüdőbajával hónapokig ült az aradi ügyészségen — Szabadlára helyezését kérte, mert családja körében akart meghalni

Bleyer Béla jószáshelyi jegyző az elmúlt év szeptemberében került az aradi ügyészség fogházba. A jegyző ellen az a gyanú merült fel, hogy a hivatalos pénzekből 100 ezer lejt elsikkasztott. A súlyosan megvádolt jegyző már letartóztatásakor tüdőbajban szenvedett, a fogházorvos meg is állapította, hogy beteg, azonban az ügyészség a vizsgálat érdekeire való tekintettel a vizsgálati fogság fenntartását kérte. Harmincnapoként hosszabbította meg a törvényszék a szerencsétlen ember vizsgálati fogságát, miközben súlyos szervi baja egyre jobban elhatalmasodott.

Az elmúlt hónapban került Bleyer Béla jegyző ügye utoljára a törvényszék elé. Rettentően megviselte a vizsgálati fogság. Bizonyítványt igazolta, hogy a tüdővész utolsó stádium-

lához. Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró megvizsgálta Goldberger dr. szerepét annak megállapítására, hogy nem-e forog fent orvosi gondatlanság.

Tiplea vizsgálóbíró több szakértő tanút hallgatott ki az ügyben. A szakértők megállapították, hogy a tű, amellyel Goldberger dr. az injekciót adta, teljesen steril volt. Az asszony hirtelen halálát az okozta, hogy szervezete már teljesen legyengült a hosszas betegeskedés alatt, a vér nem tudta kellően feldolgozni az injekciós anyagot és ez okozta a hirtelen halált. Néhány nappal ezelőtt fejezte be a vizsgálóbíró az ügyben megnevezett tanúk kihallgatását és miután a vád felépítésére egyetlen bizonyítékot sem talált, ma délelőtt megszüntette az eljárást Goldberger dr. ellen és a határozatról értesítette átiratban az ügyészséget.

mában van és arra kérte a bíróságot, hogy helyezze szabadlára, hogy családja körében halhasson meg. A törvényszék nem tudott eleget tenni a kérelemnek, mert a vizsgálat még nem nyeri befejezést és azok az indokok, amelyek fogvatartását szükségessé tették, még továbbra is fennforogtak.

Néhány nappal a törvényszéki tárgyalás után Bleyer Béla állapota válságosra fordult. A törvényszéki orvos rendeletére beszállították az aradi közkórházba, ahol tegnap sok szenvedés után meghalt. A halál beállta után Bleyer családja a holttest kiadatását kérte az ügyészségen, ahol Vulpe Constantin főügyész eleget tett a kérelemnek, amelynek alapján ma kiadták a holttestet a családnak. A jószáshelyi jegyző életével váltotta meg a reá váró büntetést.

Dr. Hatiegan Gyulát, Erdély miniszterét kizárták a nemzeti-parasztpártból

Érdekes táviratváltás Hatiegan dr. és Maniu Gyula között

Bucurestiből jelentik: Hatiegan Gyula dr. orvosprofesszor, a kolozsvári egyetem rektorának a kormányba való belépése nyomán érdekes és sok kommentárra alkalmas nyújtó levélváltás történt Maniu Gyula és között. Hatiegan Gyula a következő levelet intézte Maniuhoz:

„Tisztelettel közlöm, hogy beléptem Iorga ur kormányába és letettem a hűség esküt. Belépésem azzal a céllal történt, hogy a trónt és a hazát szolgáljam. Minthogy ön belépésemet úgy tekintené, hogy a pártfegyelm ellen vétettem, a legnagyobb sajnálatomra ki kell jelentenem, hogy a nemzeti-parasztpártból kilépettnék tekintem magam. Előzetes megbeszélésre nem volt idő, mert az illetékes tényezők döntésemet azonnal kívánták, de egyébként is esetleges előzetes beszélgetésünk se változtatna volna meg meggyőződésem a trón és a haza iránti kötelelességérzetemben. Kérem, fogadja levelemet úgy, hogy az a mai idők szellemének felel meg.“

Maniu Gyula nem késett soká a válasszal és ezt a levelet intézte Hatieganhoz:

„Miniszter Ur, a lapok után értesül-

A kofferes gyilkos társadalmi regényen dolgozik

Schreiber franciául tanul és regényt ír a börtönben.

Budapest. Schreiber Tamás védője a napokban hatalmas csomagot küldetett fel az ügyészségi fogházba a kofferes gyilkosnak. A csomagban ötszáz iv hófehér papíros volt, amire Schreiber Tamás regényt akar írni a budapesti alvilágról, szerelemről és a bűnről. Schreiber teljesen nyugodtan viselkedik, rémes látomásokról szörnyűséges víziók nem kísértenek nála. Nem buskomor, vagy bánatos, hanem nagyszerűen alszik. Reggelként alig tudja felkelteni. Séta után nyomban hozzákezd „élete történetének“ megírásához. Csak a védője és néhány hivatalos személy, újságírók látogatják meg és nekik szinte büszkélkedve nyújtja át kéziratát, olvassák miként került ő a lejtőre. Egyben jegyzeteket készít mint ő mondja: „társadalmi regényhez“ — mely bűnös város alvilági életével foglalkozik és amely regénynek ő lesz a főszereplője. A többi regényalakok is mind a valóságban élő emberek, akik a „haverok“ nagy sokaságából kerülnek bele majd Schreiber írásába, némi változtatással az igazi nevükön, de úgy, hogy mégis felismerhetők legyenek.

Nekidühödött munkaszomját azonban még a „regényírás“ sem csillapítja. A minap történt, hogy amikor a védője látogatást tett nála, a következő kéréssel fordult hozzá:

— Szeretnék megtanulni franciául, szerezzen nekem egy kitűnő francia nyelvtant.

— Hát minek akar most franciául tanulni? — kérdezte a védő.

— Egyelőre csak franciául akarok tanulni. Remélem, egy év alatt kifogástalanul beszéllek, utána angolul és olaszul szeretnék megtanulni. Egy exotikus nyelv sem ártana, de még nem tudom eldönteni, hogy japánul tanuljak-e vagy arabul. Hiszen lesz időm, az ember sohasem tudja, hogy mikor minek veszi hasznát.

Ugy számít, hogy nemcsak elkerüli a kötelelet, de mindössze ha négy-öt esztendővel megussza a bűncselekményt és az a terve, hogy kiszabadulása után földközi utra indul. Az utat gyalog tenné meg, de azzal akar könnyíteni anyagi helyzetén, hogy az illető államok anyanyelvén fogja majd kérni az aprópénzt a levelezőlapokért, amelyekről szemüveges profilja mosolyogva néz majd bele a világba. Mert a jókedvét Schreiber talán még bitóia alatt sem tudja majd elnyomni.

tem, hogy ön belépett a kormányba. Ez a párt tudván kívül történt és a tegnap esti vezérlőbizottsági ülésünkön önt, tagjaink sorából kizártuk. Így külépési nyilatkozatát tárgyalatának kell tekintenem.“

Az Adeverul ma megszólaltatja Maniu válasza ügyében Hatiegant, aki nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Minden állampolgárnak fokozni kell a kötelelességérzetét a trón iránt és aki dezertál a kötelelességének eme teljesítése elől, az súlyosan vét a magasabb érdekek ellen. Nekem nagyon súlyos elhatározásomba került, hogy a

Pernyertes lett Arad városa — mégis negyvenezer lejt vesztett

Trimbitioni Traian iparfelügyelő pert indított a város ellen 180 ezer lejt követeléseért — A város pedig 140 ezer lejt követelt az iparfelügyelőtől — Mindkét fél pernyertes lett

Érdekes polgári keresetet tárgyalt ma az aradi törvényszék, amelynek háttérében a város közuti közlekedésének villamosítása szerepel. Köztudomású, hogy 1925. tavaszán napirendre került a városi tanácsban a villamos vasút kiépítésének kérdése. A tanács egy bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására és ennek a bizottságnak technikai szakértője Trimbitioni Traian iparfelügyelő volt, aki azt a speciális megbízást kapta a várostól, hogy tanulmányozza a villamosvasút kiépítési lehetőségének kérdését és terjesszen a város elé szakzszerű véleményét.

Trimbitioni iparfelügyelő a megbízásnak megfelelően behatóan foglalkozott a problémával és a tanulmányozás igen sok szabad idejét foglalta le. Közben ismét lekerült napirendről a villamos-kérdés és arról többé szó sem esett, hogy Trimbitioni Traiant mennyi honorárium illeti meg azokért a munkálatokért, amelyeket a villamosvasút kiépítésének tervezetése körül kifejtett.

A liberális-kormány bukása után átmeneti jelleggel bíró gazdálkodás következett a városnál. Trimbitioni Traian közben villát építtetett a volt Dobó-uccában és annak vízvezetékét a városi vízművekkel szereltette fel. Száznegyven ezer lejt tett ki a város számlája, azonban az iparfelügyelő nem tartotta sürgősnek az összeg kifizetését, miután elszámolásban állott a várossal. Amikor dr. Lutai polgármester átvette a város vezetését s a Trimbitioni terhére írt összegről tudomást szerzett, felszólította az iparfelügyelőt a 140 ezer lejt kiegyenlítésére. Az iparfelügyelő erre azzal a kifogással élt, hogy a város még nem fizette ki a villamos vasút kiépítésének terve körül kifejtett munkáját.

A város erre pert indított az iparfelügyelő ellen, amelyben kérte, hogy a bíróság ítélje meg a villafelszerelési munkálatokért járó összeget. Trimbitioni iparfelügyelő is keresetet nyújtott be a város ellen, amelyben kérte, hogy a villamosvasút ügyének tanulmányozása körül kifejtett munkálatokért 180 ezer lejt ítéljen meg. Az aradi törvényszék ma tárgyalta a két keresetet. A város képviselőjében dr. Nedelcu Miklós ügyvéd, az iparfelügyelő képviselőjében pedig Cotioiu Romulus dr. jelentek meg a tárgyaláson. Nedelcu dr. előterjesztette a város keresetét, amelyben kifejtette, hogy Trimbitioni Traian villájának építésekor a városi gépzem vezette be a házba a vízvezetékét és ennek ellenértékét az iparfelügyelő arra való hivatkozással nem fizette ki, hogy elszámolásban áll a várossal. A város nem ismerheti el ennek az ellenkövetelésnek jogosultságát, miután Trimbitioni Traian megállapodást nem kötött és abban az időben, amikor

rendes aktivitásommal felhagytam és hogy a kormányban munkát vállaltam, de megvettem, mert úgy láttam, hogy a kötelelességérzetem szava parancsolja ezt. Eddig se politizáltam és ezután sem foglalkozom a politikával. Amikor ma mindenki fáradt a politikai tusakodásban, oda kellene hatni, hogy ledőljenek a pártérdekek válaszfalai a magasabb érdekek szolgálatában. Mint Erdély fia fogom szolgálni az összességet és aktivitásom maximumát kívánom nyújtani az ország érdekében. Nem adok programot, hiszen nincsen miniszteri tárcám, mert hangsúlyozni óhajtom, hogy nem vagyok Erdély minisztere. Szükségesnek tartom ugyan a régi tartományi miniszteriumok felújítását megfelelő előkészülettel és szakismerettel rendelkező tisztviselőkkel. A kormány is ilyen férfiakkal áll és így reprezentálja az összesség érdekeit. A pártérdeknélküli együttműködés nyitja meg azt az igazi utat, amely a nemzeti összetartás és a konszolidációhoz vezet el.

a megbízást kapta a villamos-kérdés tanulmányozására, az iparfelügyelő nem igényelt honoráriumot.

Cotioiu Romulus dr. ezzel szemben keresetének előterjesztésekor arra hivatkozott, hogy az iparügyi felügyelő rengeteg időt vesztett általa, hogy a villamos-kérdéssel foglalkozott. Azért nem állapodott meg fixumban a város akkori vezetőségével, mert nem tudta hozzávetőlegesen sem, hogy a kérdés tanulmányozása mennyi időt igényel. Később, amikor a villát építették, várta, hogy a város elküldi számláját, azonban ez nem történt meg, valószínűleg azért, mert Lutai dr. polgármester elődjének az volt a fel fogása, hogy az ő követelése és a város követelése, körülbelül fedik egymást. Cotioiu dr. ügyfele nevében 180 ezer lejt honorárium megítélését kérte. A bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy Trimbitioni Traiant kötelezte a 140 ezer lejt kifizetésére, ezzel szemben megítélte az iparfelügyelőnek a 180 ezer lejt honoráriumot. Nedelcu dr. a város nevében megfeleltette az ítéletet a temesvári ítélőtáblához.

Megjelent Arad nagy színes térképe

100.— Lei.

Kapható a könyvkereskedésekben.

Olaszország kilép a Paneurópa-bizottságból, mert Oroszország és Törökország jogait meg akarják csorbítani

Rómából jelentik: A „Lavoro Facista“ nagy mozgalmat indított arra, hogy Olaszország lépjen ki a Paneurópa-bizottságból. A lap szerint érthető Oroszország és Törökország csalódása, midőn a Paneurópa-bizottság májusi ülésére azzal hívták meg a két államot, hogy azok csak a gazdasági kérdésekben emelhetnek szót, ami által azokat külön ebánásban akariák részesíteni s azokban a jogokban, amely a főbb európai államokat megilleti, meg akarják csorbítani.

Olaszország alapfeltétele — írja a lap — a Briand-projektumhoz való csatlakozásánál az összes európai államok szolidaritása és együttműködése volt. Mielőtt Oroszországot és Törökországot mint nemkívánatos vendégeket kezelik, Olaszország alapfeltétele megdőlt, miután kiderült, hogy az európai unió alapjában nem lenne más, mint néhány francia érdekek által vezényelt európai állam blokkja néhány más európai állam ellen.

NAGY TERMÉS VÁRHATÓ

gyümölcséin az idén,

DE SOK A HERNYÓ IS,

permetezze tehát gyümölcséit rágókártevők ellen rügyfakadás után azonnal

„DARSIN“-nal,

gombák és rovarok ellen közvetlenül elvirágzás után bordói lében kevert

„DARSIN“ és „AMONIL“

permetlével.

Egy fa permetezése ca. 2 lejbe kerül.

A gyümölcsnemenként megfelelő permetezéssel ingyenes utbaigazítást nyújt a gyártó:

Moskovits Ipartelep R.-T. Oradea.
Lerakat: Mezőgazdák Kör. R.-T., Arad, Szűcs Pál, Timisoara, Molnár Jakab, Sírja, valamint Erdély összes nagyobb helyiségeiben.**Letartóztatták Hajdu Mariskát,
mert nagymamája tarisznyát
dobott át a határon**

A tarisznyában három méter olcsó karton és egy lepény volt. — Tizenhárom lejtel károsodott az állam. — Pénzbírság ötvenégy lej.

1920 május 4-én, amikor a trianoni kastélyban aláírták a békeszerződést, Hajdu Mariska Szarazberken egy esztendő volt. A békeszerződés határvonalát húzott. Szarazberkek és a szomszédos községek közé és így Hajdu István szarazberki gazdálkodó és szülei külön-külön országba kerültek.

Közben elmúlt tizenegy esztendő.

Hajdu Mariska még sohasem csókolta meg a nagymamáját, bár tavaszi napokon mindig társalgott vele. Ugyanis Hajduék földje éppen a határon fekszik. Közvetlen mellette, de már Magyarországon terül el a családi föld másik része, amelyet a nagymamák birtak. A kettő között egy tíz-tizenöt méteres árok választja el az embereket. Vidám, tavaszi napokon, amikor a melege csókolt föld búján és feketén várja a megtermékenyítő napot, Hajdu Mariska kiállt az árok egyik szélére, a nagymama meg a másikra és elbeszélgettek mindenféle dolgokról.

Hajdu Istvánéknak rosszul ment. A nagymamáéknak csak alig valamivel jobban. Mariska tehát egy napon panaszkodva kiálltatta át az árok túlsó oldalára, hogy bizony jó lenne neki egy új kis ruha, mert már ma holnap nem lesz mihez járnia.

A nagymama hazament, előkotorta a szűkös garasokat a ládájából, bement a faluba a boltoshoz és vett három méter legolcsóbb kartont. Olyan egyszerű, garasos portékát, amelyenben faluhelyen járnak a szegény földművelők tizenkétéves leányai.

Szombaton Mariska krumplit ültetett földjükon. Közben átnézett az árkon túlra, ahol a nagypapa törődött hiattal, a paraszt ősi földmúdatával szántotta a sovány földet. Delet jelzett a templom harangja.

Míg az öreg falatozott, a nagymama az árok széléhez tipegett, fölcserlt forinált a tenyeréből és gyenge, reszketős hangján elküldte:

— Mariska, kis unokám, gyere csak ide.

— Erigy te, nagyanyád hív, szólt oda Hajdu István.

Mariska tizenkétéves lábainak szaporaságával az árok partiához rohant.

— Fogd meg ezt a tarisznyát kis unokám és használd a benne levőt egészséggel.

Az árkon keresztül egy tarisznya repült át, benne három méter olcsó karton és egy lepény.

Délután, amikor a krumpli már be volt ültetve és az emberek boldogan törölték le a verítékét a homlokukról, hazafelé indultak.

A faluban egy grancsár állt Mariska elé:

— Mi van a tarisznyában?

A határszelen nagy ur a grancsár és Mariska engedelmesen mutogatta féltett kincsét a mégis katonának.

— Csempészeit holmi — rivallt rá a katona a megszeppent gyereke — te vagy tartóztatva.

És elvitték Mariskát Nagypeleskére, ahol a grancsárkatonának posztolnak. Jegyzőkönyvet vettek fel szörnyű nagy bünéről. Közben meg is moztatták és a zsebében megtalálták a harisnyáját,

**Ma érkezett az aradi Victoria
a krízis tetőfokára**

hallgatásba burkolódik — Béke, vagy kényszeregyezés — 140 millió lejt képviselő betéttulajdonos aláírta a moratóriumot

Az aradi Victoria Takarékpénztár sorsa ma érkezett a krízis tetőpontjára. Ma járt le a terminus, amikor a betéteseknek nyilatkozniok kellett, hogy megadják-e a további moratóriumot, vagy sem. Mint előre látható volt, még ma is számosan vannak a betétesek között, akik úgy látják biztosítva érdekeiket, ha nem adnak további moratóriumot a válsággal küzdő pénzügyintézetnek. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Popovici Demeter iskolaigazgatóval, aki azok közé tartozik, akik nem írták alá a moratóriumra vonatkozó nyilatkozatot.

— Nem volnék jó román — mondotta — és nem volnék jó polgár, ha a Victoria bank bukását várnám. A pénzügyintézet tönkremenésével magával rántaná a kisemberek ezreit, akik életük minden gyümölcsét a Victoria pénztárában helyezték el. A sorozatos bankbukások a nép egyszerű gyermekeit demoralizálják. Amíg eddig minden kisember arra törekedett, hogy feleslegét, minden magától elvonható pénzt öregsége napjaira félretegyje, ma már nem bizik a bankokban és ez a bizalmatlanság arra vezet, hogy a takarékoság erényét nem tartják indokolhatónak.

— Negyven évig dolgoztam, negyven évig nem tudtam, hogy mi a kántya, hogy mi a korcsma, csak a munkának éltem és boldogan feküdtem le minden este, amikor takarékönyvemet megnéztem. Gyűlt a pénz és nőtt a megelégedésem és egyszer csak hirt hoznak: A Victoria bank fizetési nehézségekbe jutott.

— Én voltam talán a legelső, aki kis erőmmel, de annál nagyobb jóindulattal siettem a bank kért moratórium nyilatkozatát aláírni. Aláírtam a nyilatkozatot, de azóta nem tudom, hogy mi történik a banknál. Három év óta nem hívtak össze közgyűlést, három éve nem látok mérleget, csak azt tudom, hogy V u l c u I. Maxim tizenhárom milliót és a többi adósok más tízmilliókat vittek el a banktól. Aláírtam a nyilatkozatot, aláírta a többi kisbetétes is és akkor egy Hulber Silvius nevű bankhivatalnok, aki nem is volt pénztárnok és nem is volt pénzügyintézet megbízva, Budapestre szökött. Elfogják Budapesten, de senki sem kéri ki a magyar hatóságoktól, itt tagadják, hogy mennyit lopott. Az állam fölünk, kisemberektől kéri a segítséget arra, hogy a bankot szanáljuk, de csak a mi bőrünkön keresztül hajlandó segíteni a bankon. Mi elvéreztünk a nagy bizalmunk mellett, most már nem törődünk semmivel és nem írunk alá, mert sehhol sem látok egy jóakaratu, érdektelen embert a szanálók között.

G á b o r Demeter vízvezeték szerelő aláírta a nyilatkozatot.

— Aláírtam — mondja Gábor Demeter — mert veszett fejszének legalább a nyelét találtam meg. Nekem is nagy megrázkódtatást okozott a bank fizetésének beszüntetése, napokig fejvesztetten sz-

amelyet kímélés céljából kevetett, mert tudvalevőleg a krumpliültetéshez semmiféle divat nem írja elő a harisnyaviselést. Hiába mutatta Mariska, hogy a harisnyája nem új és nem most kapta. Odatették a kartonhoz és az elkobzott lepényhez, no meg a jegyzőkönyvhöz, amelyen komoly percsétek és sűrűn teleírt oklatok konstatálják, hogy az állam kára 13 lej, amelynek értelmében a felértelt vámbírság 54 lej lesz.

És ezért a tizenhárom lejes kárért a szombatot és vasárnapot az őrön töltötte Mariska és hétfőnyalogszerrel, szuronyos katona kíséretében utnak indították Szatmár felé, ahol az ügyészségre került,

Jadgáltam, de azután rájöttem arra, hogy a javvelszékeléssel semmit sem érek és inkább legyek még három évig abban a tudatban, hogy meg van a pénzem a Victorianál, mint hogy egy nap azt tudjam, hogy a pénz véglegesen elveszett. Én bízikok a szanálók jó intencióiban és szeretném, ha a Victorianához úgy járnék fel ezután is, mintha haza mennék, mint ahogy eddig is érteztem. Aláírtam, mert nem venném a felelősségetemre, ha ez a nagymultu pénzügyintézet hajba jutna és ha tudnám, hogy én is hozzájárultam ehhez a bukásához.

Felkerestük a bank igazgatóját is. Ma i o r e s c u dr. vezérigazgató Bucuresiben van a bank érdekében, az itthon levő igazgatók nyilatkozni nem akarnak, de nem látják a helyzetet menthetőlennnek és biznak abban, hogy az utolsó 24 órában minden betétes a bank segítségére fog sietni.

Mindössze annyit közöl a bank itteni vezetősége, hogy a 180 millió betétből már 140 milliót képviselő betétes aláírta a nyilatkozatot, mindösszettel 40 millió betét sorsáról nincs döntés, de csüdtől egyáltalán nem lehet szó, mert vagy aláírják a betétesek teljes számban a három éves moratórium megadására szolgáló nyilatkozatot, vagy kényszeregyezséget kér a bank és ebben az esetben már biztosítva van a törvény által előírt hetvenöt százalékos hozzájárulás.

AZ

UJSÁG**Utazási Irodája****BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.**

levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

És ez volt a szerencsége.

Mert az ügyészségen komoly és jólelkű urak vannak, akik az állam pénzügyi helyzetét nem a Mariska kartonruhájától féltik és tudják, hogy az a tizenhárom lejes károsodás, amely az államot az árkon keresztül való ajándékozással érte, nem éri meg azt, hogy egy tizenkétéves gyerekleány nap-hosszat éhesen és szomjasan el legyen zárva a világtól egy olyan társaságban, amely mindenre alkalmas, csak éppen gyermeknevelésre nem.

Az ügyészségen gyorsan elintézték Mariska sorsát. Szabadonbocsájtották. „Bűnügye” maid a gyermekbírósg elé kerül.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Németország felveszi a kereskedelmi Németország és Magyarországi tárgyalásokat Romániával vámegegyezménye

Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt határozott formában írja, hogy Németország Magyarországgal preferenciális vámegegyezményt köt. Az agrárvámok kérdésében a tegnapi minisztertanács döntött. Elhatározták, hogy Romániával újra felveszik a tárgyalásokat a kereskedelmi szerződés megkötése irányában és ezért pénteken egy delegáció utazik Bucurestibe, Pösse miniszteri tanácsos vezetésével.

Budapestről jelentik: Az Új Nemzedék ír a Berliner Tageblatt azon híreről, hogy Németország Magyarországgal preferenciális vámegegyezményt köt. A lap szerint ez a hír nagyon örvendetes, de óvatossággal kell fo-

gadni, mert az utóbbi időben a két ország között semmilyen vámszerződési tárgyalás nem volt. Curtius külügyminiszter vetette fel a vámegegyezmény kérdését, amely abban áll, hogy Németország minimális vámok mellett engedi be a magyar búzát.

A mostani jelentést azért kell kételkedve fogadni, mert ilyen kedvezményt Németország csak a megfelelő ipari vámkedvezmény ellenében nyújtana, amelyről a jelentés nem ad hírt. Németország eszerint átvenne 5 millió métermázsza magyar búzát, ami Magyarország ezévi búzafeleslegének felel meg. Illetékes helyen kijelentik, hogy a német-magyar vámszerződési tárgyalásokra csak május végén kerül sor.

Megalakulás előtt áll a Romániai Pénzügyi Központ

vezérigazgatója fogja képviselni az előkészítő bizottságban az aradi pénzügyi központot.

Bukaresti tudósítónk jelenti: A romániai pénzügyi központok körében már régebben mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy a romániai bankok különböző érdekképviseleti szerveit közös szövetségbe tömörítsék és ezzel segítsék elő a Romániai Pénzügyi Központ felállítását és megszervezését.

A romániai pénzügyi központok delegátusai április 24-én és 25-én Bukarestben kongresszust tartottak, amelyen előkészítő bizottságot választottak meg az egységes romániai bankszövetség megszervezésére. A bizottság tagjaival az erdélyi és bánáti román és kisebbségi pénzügyi központok több vezetőjét is megválasztották, így többek között dr. Gyúrfás Elemér szenátort, az Erdélyi Bankszindikátus elnökét,

Comsa Ionel szenátort, a kolozsvári Banca Centrala vezérigazgatóját, Szemere Miklóst, a nagyváradai Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank Rt. vezérigazgatóját, Hans Bergleitert, a Nagyszabeni Általános Takarékpénztár Rt. vezérigazgatóját, Kubicsék Oszkárt, a temesvári Leszámitoló Bank Rt. vezérigazgatóját és Faragó Rezsőt, az Aradi Általános Takarékpénztár Rt. vezérigazgatóját.

Az előkészítő bizottságnak az a feladata, hogy felvegye az érintkezést az Erdélyi Bankszindikátus, a Solidaritatea és a Revisionsverband vezetőjével, valamint a Bukarestben székelő Romániai Bankszövetséggel és megkeresse az együttműködés módjait, valamint lefedtesse a Romániai Pénzügyi Központ alapelveit.

Csődöt kértek az Újszentannai Ipar- és Népbank ellen

Hat betétes ma délelőtt nyújtotta be a csödmegnyitás iránti kérelmet az aradi törvényszékhez

Az Újszentannai Ipar- és Népbank ügyében ma délelőtt váratlan fordulat állott be, amennyiben a pénzügyi központ hat betétese beadvánnyal fordult az aradi törvényszékhez, amelyben csőd megnyitását kérték a pénzügyi központ ellen. Az Újszentannai Ipar- és Népbank anyagi ingadozása már hónapakkal ezelőtt megkezdődött. A pénzügyi központ igazgatósága ugyanis kényszeregyezséget ajánlott fel hitelezőinek az aradi törvényszéknek. A törvényszék tárgyalásra is küldte az ügyet, azonban a tárgyalás során a bank nem tudott olyan biztosítékokat nyújtani, amelyek a felajánlott egyezségi kvótát biztosították volna. Amikor a bíróság határozathozatalra vonult vissza, a pénzügyi központ jogi képviselője visszavonta a kényszeregyezségi kérelmet, azonban a bíróság ennek dacára kimondta a csődöt.

Az Újszentannai Ipar- és Népbank megfellebbezte az aradi törvényszék döntését a temesvári ítélőtáblához, arra való hivatkozással, hogy a kényszeregyezségi kérelem visszavonása után, jogellenes volt a csőd kimondása. A temesvári ítélőtábla másodfokon megváltoztatta a törvényszék határozatát, megsemmisítette a csődöt, azzal az indoklással, hogy a kényszeregyezség hiányában, a csödeljárás bevezetésének helye nincs. A pénzügyi központ igazgatósága ezek után ugylátszik magánúton igyekezett megegyezni a betétesekkel, azonban ez a kísérlet nem sikerült és ezzel magyarázható, hogy az érdekelt betéte-

sek most egymásután kérnek csődöt a bank ellen.

Az első kérelmet Szatmári Mária betétes és négy társa nyújtotta be az aradi törvényszéknek. Ezeknek a betéteseknek 80 ezer lej készpénzkövetelésük van a pénzügyi központ ellen. A déli órákban érkezett be a következő csödkérelem. Ebben Chera János aradi lakos kilenc ezer lej behajthatatlan követelése miatt kért csődöt a pénzügyi központ ellen. A törvényszék írtatta a beadványokat és valószínű, hogy a jövő hét folyamán fog dönteni a törvényszék csödbírósága az Újszentannai Ipar- és Népbank sorsa felett.

Több nyugateurópai vascsőgyár és pedig négy francia, két belga és egy Saarvidéki vállalat közös vállalatba tömörült „Société Internationale et Financière de Tubice” név alatt, hogy kartellszerűen, egységesen bonyolítsák le üzleteiket. A vállalkozás alaptőkéje egyelőre huszmillió frank, de ezt később harmincmillióra fogják emelni.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. közgyűlése. Az intézet április 29-én tartotta meg számos részvényes jelenlétében a 24-ik üléstévre vonatkozó rendes közgyűlést. A közgyűlés egyhangulag jóváhagyta az igazgatóság által az 1930. évre előterjesztett zárszámadásokat és az igazgatóság eddigi tagjainak mandátumát megújította. Az előterjesztett javaslatokhoz képest az intézet 1930 évi osztalékszövevénye a holnapi naptól kezdődőleg 28 százalékkal = 70 lej bruttó (54.50 lei nettó) összegben kerül az intézet pénztárára be-

A meg nem szűnő érdeklődés következtében

nem állunk meg!

Folytatjuk

esernyő és napernyő

szenzációs
olcsó elárusításunkat.

Aruink hibátlanok és a legjobb minőségűek!

A tüztől megmentett ernyőinket minden elfogadható áron árusítjuk.

Győződjön meg árainkról.

Transilvania Ernőárúház

Bul. Reg. Maria (Fischer Eliz-palota.)

Uj otthont avat Arad kereskedő-társadalma

Május hó 3-án zajlik le az aradi Kereskedelmi Társulat és a Fűszerkiskereskedők Szindikátusának közös otthon-avató ünnepe.

Ünnep lesz vasárnap, május 3-án a város kereskedőtársadalmának. Egy régi óhaj érkezett el a megvalósulás stádiumához. Az aradi Kereskedelmi Testület a Fűszerkiskereskedők Szindikátusával karöltve, hivatalos helyiséget rendezett be magának, díszes tanácskozóteremmel az aradi Általános Takarékpénztár épületében.

Domán Sándor elnöknek és a vezetőségnek sok éves ügybizgósága nyer betetőzést ezen a napon. Otthont kapnak az aradi kereskedőtársadalom szervezetei. Vasárnap délelőtt fél 12-kor ünnepi gyűlés lesz, amelyen a Kereskedők Egyesületének Szövetségét Fried János dr. főtitkár képviseli, de részt vesz azon a Kereskedelmi és Iparkamara, az Ipartestület és a Lloyd vezetősége is. Az ünnepséget este fél 9 órakor társasvacsora követi a Dacia-étteremben. Jelentkezni lehet a körözött aláírástíveken, valamint Ordelt László háznagynál és Engel Gyulánál, a Fűszerkiskereskedők Szindikátusa elnökénél.

A Petrosani-Lupeni vasipar fuzió közgyűlése. Bucurestiből jelentik: A közeljövőben lesz a Petrosányi-Lupényi vasipar fuzió közgyűlése, amelyre Romániába a magyar gazdasági élet sok előkelő vezetője, Chorin Ferenc, Hegedűs Loránt, Weiss Alfonz báró, Fuchs Richárd érkezik. Weiss Alfonz bárót különben más fontos tranzakciók is ideszólítják. A Weiss Manfréd gyárnak főleg a vas- és csőüzlet szempontjából fontos kapcsolatai vannak Romániában, ahol bucuresti-i székhellyel import-részvénytársasága is van. Ennek ügyeiben a közelmúltban járt Romániában Radványi igazgató és most Weiss Alfonz báró is fog tárgyalni a Ferro-globus ügyeiben, miután különösen a csőiparban és kereskedelemében fontos tranzakciók készülnek, amelyben a Weiss Manfrédnek nagy szerepük van. Természetesen nagy feltűnést keltett a dicsőszentmártoni gyár tranzakciója, melyben jelentős szerep jutott dr. Goldfinger Oszkárnak, aki egyik fő-részvényes és így most visszakapja pénzét és vagyonát.

Szőnyeg,

legolcsóbban „MERCANTIL” szőnyeg- és divatruházban Arad, a Dacia kávéházzal szemben.

stor, sezlonátvető, butorszövet, brokát és mokett, rolette- és matracgradl, függönyelamin és tussor, paplan, kelengyevászon, selyem, szövet és bélésárú

függöny

A platina olcsóbb lett az aragnál

Az ezüst ára a réz alá esett — A szovjet platinadumpingje

A világ nemesiémpiacán különös esemény történnék az utolsó hónapokban. Az ezüst nagy áreséséről már néhány hónappal ezelőtt beszámolt az Aradi Közlöny és rámutatott arra is, hogy az árcsökkenés oka a távol keleti népek vásárlóképeségének csökkenése és az ezüstvalutáról való letérése. Minden irányban megtörténtek az intézkedések, hogy az ezüst túlprodukción csökkentsék, ámde ma már az ezüst olcsóbb, mint a tiszta réz. Leginkább az amerikaiak akarják stabilizálni az ezüst-árakat és ebben az évben az indiai kormánnyal léptek érintkezésbe, majd amikor ott az akció nem vezetett sikerre, Kínával tettek kísérletet az ezüstpool létrehozására vonatkozólag. Ebben az irányban sincs azonban még végleges és biztató eredmény.

Az aragnak egyidőben nemcsak versenyt

társa volt, hanem értékben jelentékenyen túl is szárnyalta ezt a cikkel a platina. A platina árfolyama a londoni jegyzések szerint 1928-ban még 17 önyolcad—18 font sterling volt unciánként, ez 1930. elején 13 font sterlingre esett, ez év elején 6 háromnegyed font sterling volt, március végén pedig csupán 5 font sterling volt az ára. Ennél a hivatalos jegyzésnél azonban jóval olcsóbban is kínálják már a platinát s ez a magánforgalmi ár alacsonyabb, mint az arany forgalmi értéke. Főleg az iparban, az elektrotechnikában, az izzólámpáknál és az elektrokémiában lehetett kitűnően felhasználni a platinát, amelyet legnagyobb tételekben Oroszország szállított az uralvidéki bányákból. Egyidőben igen nagy divat volt a platina, amelyből száz évvel ezelőtt Oroszország dukátokat is veretett. Ujabbban azonban

az orosz platina mellett a kanadai, délafrikai és délamerikai platina is nagy tömegben jelent meg a piacon és főleg Kanadában emelkedett hatalmas mértékben a produkció. A szakemberek ezzel magyarázzák a platina áresését, de lehetséges, hogy úgy az ezüst, mint a platina árfolyamában része van a szovjet kezének.

— Lefoglalták árukészletét — adóhátralékért. Kolozsvárról jelentik: A fizetésképtelenséget jelentett Mendel Lajos kolozsvári konfekciós üzlethelyiségét egvezkedése közben pénteken az adóhivatal 80 ezer lej adóhátralék miatt lezáratta és a hátralékos adó fejében a cég áruaktárát összezsomagolta és elvitette.

A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszleveggyel ellátott kérdésekre válaszolunk. Ajánlatok jelégis levelek továbbítására megfelelő postadíjra csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DELUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

HÁZASSÁG.

HOZOMANYOM körülbelül másfélmillió Lej értékű, részben készpénzben, részben ingatlanban. Kevés ugyan, mégis ezerötnök tisztosösszes kereszteni férfihez feleségül menni. Egyszerű, gazdálkodó családbeli árvalány vagyok, más vidékről való, de szívesen mennék férjhez ezen a vidéken... Teljes című választ „SZIVOSSÁG 24” jelleggel az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja a hirdetés feladójának. (Névnélküli papirkosárba kerül.)

ALKALMAZÁS.

MINDENES, ki a főzésben is jártas, felvétetik, volt Radnal-ut 37.

VIDÉKRE, nagy kerülettel, hol gyógyszertár és 2 orvos is van, ügyvéd keresztek, lakás, frödhelyiség teljes felszereléssel, teljes elsőrangú ellátás és clientura biztosítva. Ajánlatokat „Biztos jövő” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem beküldeni. 1450

SUCHE Stelle zu kleinere Kinder ev. Sänglinge. Adressen in die Administration d. Aradi Közlöny. 1451

LAKÁS.

A VAROS legforgalmasabb pontjában egymásbanyiló 2 szoba különbejáratú, lakásnak, orvosi rendelőnek vagy irodának, május elsejével kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1263

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás 16tőren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

BRKÉLYES négyszobás modern uccai lakás belvárosban autóbussmegállónál kiadó. Bul. Caroli 70. 1449

SZÉP 2 nagyszobás vagy 3 nagyszobás, fürdőszobás, parkettás elsőemeleti lakás kiadó, esetleg gargonlakásnak is, volt Lázár Vilmos-uca 3. sz. 1452

HAROM-NÉGYSZOBÁS, parkettás uri lakások fürdőszobával s.b. májusra kiadók. Str. Cosbuc. (Wesselenyi-ucca) No. 1. 1456

VÉTELESELADÁS.

ELŐSZOBAFAL 700 lej, fekete szalon 1500 lej, restaurált intarziás szekrények 3600 lej drbja, székek 140 lej darabja, Biedermayer divány 1200 lej, antik éjjeli szekrény 400 lej, antik asztali lámpa 600 lej, intarziás tükör alá való asztal 450 lej, antik ágyak drbja 800 lej, ezüst evőeszközök, különböző dísz tárgyak, st. reok, festmények, zongorák, tükrök, vitrinek stb. eladók. SALGÓNE bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

CASSA, festmények, 3 szoba butor, dísz tárgyak, eladó. v. Erzsébet-körut 46. sz. 1312

MACULATURA PAPIR 5 kilogramm csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Csak a csillagvédjeggyel valódi!

Előleg nélkül egy évi részletre vásárolhat kerékpárt „MOTORICA”-nál. Arad, volt Asztalos Sándor-ucca 12. Kerékpár-kölcsönzés, rossz villanygépek és rossz rádió elemek becsorólása ráfizetéssel újakra. Vörös világító 18.—Lej.

KOLTOZKODÉSNÉL SOK KOLTSÉGET TAKARIT MEG, ha fergek kiirtására csak nálam kapható szobafüstpüsti szerekkel vásárol. Szakszerű utasítást adok! Molykár ellen hófehér naftalin és tengereentuli rovarpor legolcsóbban beszerezhető.

ERDŐS PÁL fűszerkereskedő cég, Arad, v. Szabadság-tér 3. sz.

Occasió!

Feltűnő olcsó árban kaphatók

török-munkák

Salgóné bizományi üzletében Str. Horia 1. (Neuman-palota)

INGATLAN.

VOLT ZRINYI-ucca 12. sz. ház eladó. Ertekezhetni ugyanott. 822

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkezett kelmetestű és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FŐTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KOMPLETT hálószoba 3700.

Világos teli hálószoba, Lengyel-lele, nagyon olcsón, modern uriszobák, bürger-nitura 6000, ebédők 3000—8000, konyhak 1500—2200, jégsekreányok 650-tól, rádiók 3500, sezlonok 900—1200, rézagy 3600, Biedermayer-divány 950, antik szek darabja 250, antik nagy falli tükör 650, antik szekrény 1000, ebédő-divány 850, párnázott fotelok 500, kétajtós polituros szekrény 900, fogorvosi szék, léször madrac 3 párnás 1500, Remington-írógép 4800, íróasztal 800-tól, varrógépek 1200—4000, v. trinek nagyon olcsón. Készpénzért megvesszük eladó butorait, ezüstöt stb. Keresünk orvosi műszerszekrényt, műtőasztalt, könyvszekrényt. — A veünk összekötésben álló temesvári zálogház havi 2% kamat mellett folyóstit zálogkölcsonnt ékezerekre, arany-, ezüsttárgyakra, textilárakra, varrógépekre, írógépekre, gramofonokra stb. „COMISIO” bizományi üzlet Arad, Bul. Regele Ferdinand (Juzsef főherceg-ut) 21. szám.

Veszek, cserelek, kölcsönzök es eladok egyévi részletre kerékpárt és motorkerékpárt, — Rossz villanygépek és elemek becsorólása AURA elemekre. MOTORICA-nál, volt Asztalos Sándor-ucca 12. szám. Kerékpárra piros világító 18.—Lejért.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Vizumát

pontosan és előnyösen Arad leg-régibb vizumirodája

Sándor Ferenc-cég intézi.